

OP ZOEK NAAR EEN IDENTITEIT

Iedereen uniek

p 22 - 23

Wanneer je
jezelf niet
gevonden
hebt

p 26 - 27

EDITORIAAL

Stura, samen sterk

Identiteit. Een actueler dossier was er wellicht niet te brengen. Identiteit, we worden ermee om de oren geslagen. De politiek laat het thema niet los, marketeers zetten meer dan ooit in op het ideaal van uniciteit en jongeren volgen deze trend gedwee door op social media hun persona vorm te geven. Instagram, Twitter en Facebook: we zijn meer dan ooit bezig met die ene versie van onszelf naar de buitenwereld te vertolken. Want met de technologie van vandaag, heb je de touwtjes zelf in handen. Een moedige enkeling durft zich tegen deze peer pressure te verzetten. Zo is onze studentenraad absoluut niet bezig met het onderhouden van haar online-identiteit.

Tot voor kort kon je op de website van Stura lezen wie er zoal in de raad van bestuur zat en vond je de contactgegevens van de voorzitter terug. Wie daarentegen de weg naar Veto's website gevonden heeft, weet natuurlijk dat de gehele raad van bestuur de eerste week van het academiejaar is opgestapt en druppelgewijs ook de mandatarissen hun ontslagbrief hebben ingediend.

Ironischer nog: wie naar 'Studentenraad KU Leuven' zoekt op Facebook, ziet als laatste post een bericht van 22 september. 'STURA, SAMEN STERK'. Een mooie alliteratie, dat wel. Op Twitter vind je dan weer een retweet van Veto's artikel over het historische nieuws dat de student nu een formele verankering krijgt in het GeBu, de facto het belangrijkste beslissingsorgaan van de universiteit. Maar geen tweet over het feit dat door de ontslagen en de onkunde om een nieuwe ploeg te vormen, één student - waarnemend! - aanwezig kon zijn bij één specifiek onderwerp van één GeBu.

De crisis waarin Stura zich momenteel bevindt, is virtueel onbestaande. Geen persbericht, geen website-mededeling, geen facebookstatus. De realiteit is dat geen signaal in dezen het foutste signaal is. Het is begrijpelijk dat je social media onder handen nemen, niet het eerste is waar je aan denkt wanneer je organisatie implodeert. Maar twee maand na datum is er niet eens een aanspreekpunt van de studentenvertegenwoordiging. Laat staan dat er over de inhoudelijke stand van zaken met de brede studentenpopulatie wordt gecommuniceerd.

Identiteit. Stura, je bent het de student verschuldigd.

In deze editie:

- 4-5 Geïntegreerde proeven maken opmars
- 6-7 From Russia with activism
- 8-9 Er broeit iets in het bacteriologisch instituut
- 10-11 In de marge: vrijwilligerswerk met vluchtelingen
- 12-13 Jezus heeft een boom en die staat in Leuven
- 14 Eens Dichter Bij: Lotte Dodion
- 15 Dagboek van een student
- 18 Interview meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag

DE STUDENT VERBODT VACUÛM

Ontdek jezelf, begin bij...

p. 20-21

Iedereen uniek

p. 22-23

Mozes was een foodie

p. 24

Jongerenvoorzitters zijn het identiteitsdebat beu

p. 25

Wanneer je jezelf niet gevonden hebt

p.26-27

Wanneer je jezelf niet gevonden hebt

p.26-27

Navraag:

Maarten Boudry

p. 28-29

Splinter

Ik ben de aardige Mickey Mouse

door Mikhail Efimenko

In de filmwereld is er groot nieuws – Walt Disney Studios is momenteel aan het onderhandelen met de filmstudio Fox over de aankoop van ongeveer 90% van hun intellectuele eigendom.

Daaronder vallen ook al de rechten voor de superhelden van Marvel die de studio nog zou bezitten. Fans hebben jaren gewacht op een reünie tussen de franchises van de X-Men en het Marvel Cinematic Universe om zo uiteindelijk tot een filmuniversum te komen waarin personages zoals Wolverine kunnen samenwerken met de Avengers. Het lijkt geweldig, maar is het niet. Het probleem is er een dat al lang aan de gang is – de groeiende monopolisering van de filmindustrie.

Adam Smith, de bedenker van het kapitalisme, zei dat de onzichtbare hand van de markt bedrijven zou tegenhouden om een monopolie te krijgen op een bepaalde dienst of een bepaald goed. Had hij zich ooit een wereld kunnen voorstellen waar de tweede rijkste producent van de massamedia van plan zou zijn om de vierde rijkste producent te kopen?

Deze aankoop zou dan ook betekenen dat van de top tien bestverkopende films aller tijden maar liefst zeven in de portefeuille zouden zitten van Disney. Om het nog duidelijker te maken – in 2017 hebben Fox en Walt Disney samen 3,8 miljard dollar winst gemaakt, wat 2,1 miljard meer is dan hun

rivaal Warner Brothers.

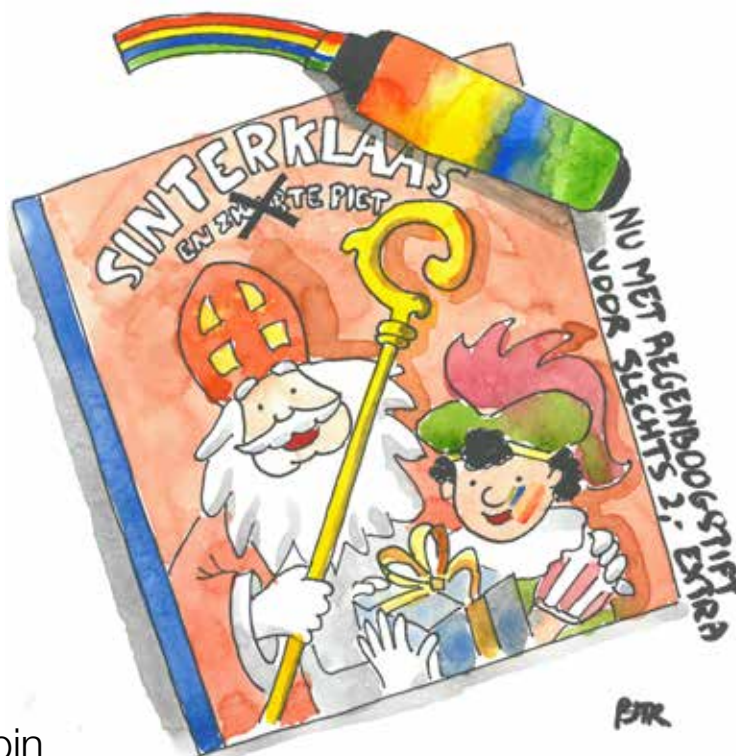
Het was ook Disney dat het concept creëerde van een 'cinematic universe', een combinatie van films en tv-series die allemaal samenhangen. Momenteel is elke grote filmstudio bezig met het aanmaken van een eigen filmuniversum, naar het voorbeeld van Disney. Dat is de impact die het huis van de muis heeft op hoe mensen films maken.

Kijk, misschien is het voor jou een ver-van-mijn-bedshow. Wie geeft nu iets om die films, laat mij maar Netflix kijken. Maar de films die op Netflix staan, verdwijnen ook, omdat Disney met de aankoop van Fox over genoeg film en tv-materiaal zou beschikken om een eigen *streaming service* op te richten. Deze zou, naar het voorbeeld van gelijkaardige services, hoogstwaarschijnlijk niet beschikbaar zijn in België. Misschien nog juist op Telenet Go. Je krijgt wel een tv-serie gebaseerd op *High School Musical*. Hoera?

En de onafhankelijke makers, wat daarmee, zal je je afvragen? Ze kunnen toch nog op tegen de macht van de grote corporaties? Wel, dat is het net. Ze willen ook succesvol zijn en succes wordt altijd gemeten in populariteit. Dé manier om populair te wor-

den deze dagen is via Netflix, waar veel moderne indie-films aan de man worden gebracht, terwijl de grote corporaties hun indie-afdelingen sluiten of verkleinen, zoals dat het geval was met Paramount Vantage - verantwoordelijk voor veel moderne filmklassiekers zoals *There will be Blood* - en momenteel het geval is met Eyeworks, de Belgische divisie van Warner Brothers, producent van onder andere *Ben X*. Dit betekent dat Netflix een groeiend monopolie krijgt op indie-producties en dus controle over welke films er populair worden. Aangezien ze momenteel druk bezig zijn met de expansie naar China, waaruit de meeste opbrengst voor blockbusters komt, is het logisch dat ze binnenkort geen interesse zullen hebben in indie-films. Wat uiteindelijk betekent dat ze dezelfde soort films zullen uitbrengen als de grote corporaties, en dit terwijl de kleinschalige films afsterven. Goedenacht, geachte lezer. Goedenacht, keuzevrijheid. Goedemorgen, Mickey Mouse met een Netflix-logo in zijn hand. Goedemorgen eenheidsworst. 🍌

De Splinter bevat de mening van de auteur. Ze bevat niet de mening van de redactie.

Cartoon: Pjotr Hubin

Geïntegreerde proeven maken opmars

'Wie slaagt op zijn vakken, verdient daarom het diploma nog niet'

door Nora Sleiderink / beeld: Guillaume Deprez

Migreren jouw cursussen ook naar zolder zodra je een tien ziet verschijnen op je studievoortgangsdossier? Dan is de tendens van geïntegreerd proeven voor jou slecht nieuws.

'Vrouw in de menopauze, wat doen? Crap.' Nee, dit is geen klaagzang over de overgang. Wel een extract van de Wiki-Medica-pagina over de Stationsproef, waar studenten Geneeskunde vragen delen die gesteld worden tijdens de geïntegreerde toets.

Geïntegreerd toetsen is hip. De Onderwijsvisie 2014-2017, van de ploeg onder leiding van oud-rector Rik Torfs, stimuleerde het ontwikkelen van een proactief toetsbeleid. Daarin stond 'nagaan of aan het einde van een opleidingstraject een overkoepelend, geïntegreerd examen kan worden afgenomen van de studenten' als één van de actiepunten.

'We willen goed opgeleide mensen die om kunnen met de rol die ze sowieso gaan moeten opnemen'

PAUL HERIJGERS, DECAAN
FACULTEIT GENEESKUNDE

Concreet gaat het dus om competenties en kennis te toetsen die studenten over verschillende vakken, uit verschillende jaren, zouden moeten hebben verworven. Voor opvolger Luc Sels lijkt de thematiek minder dringend. 'Momenteel hebben we daar nog geen concrete plannen rond', stelt de rector. 'Maar ik ben wel grote voorstander om de mogelijkheden daartoe verder te verkennen.' Organisatorisch niet evident, geeft Sels toe. Hij ziet geïntegreerd toetsen in de

eerste plaats als een manier om het aantal evaluatiemomenten in een examenperiode te beperken. Dat is nodig voor de plannen rond de herindeling van het academiejaar.

Maar ook los van die voordelen ziet Sels heil in geïntegreerde proeven. 'Iemand die er op tien vakken door is op een academiejaar, is evident geslaagd. Maar verdient die ook het diploma? Dat is toch een heel andere vraag.' Geïntegreerde proeven kunnen testen of studenten de informatie uit die vakken ook kunnen samenbrengen en effectief gebruiken.

Stationsproef

Ook al lopen er nu geen concrete plannen: Torfs' erfenis voelbaar. Verschillende faculteiten hebben momenteel projecten lopen rond geïntegreerd toetsen, of denken eraan.

Daarvoor wordt reikhalzend gekeken naar het model van de Stationsproef bij Geneeskunde. Een bijzonder innovatief project, waar de faculteit dan ook de Prijs van de Onderwijsraad 2012-2013 voor kreeg. Bij elk 'station' van de proef worden bepaalde competenties getest. Dat gaat van communicatievaardigheden zoals het voeren van een slecht-nieuwsgesprek, over klinisch redeneren tot zeer praktische vaardigheden zoals hechten en blaassondages. Samengenomen moeten de stations dus een beeld schetsen van waar de student

staat als arts. Geïntegreerd toetsen is volgens Paul Herijgers, decaan van de faculteit Geneeskunde, niet nieuw. Maar de organisatie van de proef, die de vaardigheden nu gestandaardiseerd toetst, is dat wel. 'Vroeger had je één klinisch examen op één patiënt met één prof. Daar kon een minder breed scala aan situaties worden nagebootst en speelde toeval een grote rol. Wie tegenslag had met die ene vraag in kwestie, had pech.

Bovendien legde het systeem een grote druk op de stage. Door de vele stage-meesters, speelde er altijd een graad van subjectiviteit mee. Nu krijgen studenten dus opgeleide simulatiepatiënten en worden ze beoordeeld op basis van een uitgebreide checklist. 'Nu kunnen we dus nagaan of studenten die vaardigheden ook écht verworven hebben in de stage. Op die manier werkt de proef ook als kwaliteitscontrole op de opleiding', zegt Herijgers.

Universiteitsbreed

Ook in andere faculteiten maakt geïntegreerd toetsen zijn opgang. Zo hervormt de opleiding Rechten haar master en denkt daarbij aan het implementeren van een soortgelijke proef. 'De stationsproef is een zeer interessante piste', aldus Dirk van Daele, vicedecaan Onderwijs van de faculteit Rechtsgeleerdheid. 'Als je dat zou vertalen naar een rechtenopleiding, kun je denken aan geïnte-

greerde examens tussen twee of meer samenhangende vakken.' Concreet wordt dus gedacht om een opleidingsonderdeel uit de students major en minor te combineren. Studenten zouden hun kennis over pakweg strafrecht en economisch recht moeten combineren om een casus op te lossen. 'We moeten het nog finetunen, maar het idee spreekt ons heel erg aan.'

'Geïntegreerd toetsen zien wij daarbij eerder als middel dan als doel op zich'

WILFRIED LEMAHIEU, DECAAN
FACULTEIT ECONOMIE EN
BEDRIJFSWETENSCHAPPEN

Bij Wetenschappen ligt dan weer een voorstel op tafel om een opleidingsonderdeel, los van de masterproef, te implementeren waarin de doelstellingen geïntegreerd worden getoetst. 'Een andere optie is om binnen een opleiding een samenhangende reeks van opleidingsonderdelen of leerlijn in bijvoorbeeld wiskunde of chemi, aan het einde als geheel te toetsen', klinkt het bij Johan Robben, vicedecaan Onderwijs.

Bij FEB maken ze zich sterk opleidingen aan te bieden, zoals handelsingenieur, die intrinsiek al mikken op de integratie van verschillende disciplines. 'Geïntegreerd toetsen zien wij daarbij eerder als middel dan als doel op zich', aldus Wilf-

ried Lemahieu, decaan. Als voorbeeld haalt hij de businessgame aan waar studenten een bedrijf simuleren en zo hun kennis en kunnen uit verschillende bedrijfsdomeinen tegelijk moeten toepassen.

Artes liberales

Uit de voorbeelden blijkt dat geïntegreerde proeven vooral aan de orde zijn bij het toetsen van vaardigheden.

Voor de geesteswetenschappen zijn ze minder voor de hand liggend. Liesbeth Heyvaert, vicedecaan Onderwijs, geeft dan ook aan dat geïntegreerd toetsen niet sterk leeft aan de faculteit Letteren. Nochtans kent het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte een opvallend precedent. 'Dat bestond enerzijds uit een mondelinge proef, waarbij je een afspraak moest maken met een prof en die stelde je dan om het even welke filosofische vraag', vertelt Tim Heysse, waarnemend decaan. 'Anderzijds was er een schriftelijke proef, waarbij je een topic kreeg en daar dan op een paar uur tijd ter plekke een verhandeling over moest schrijven.'

Toch werd de proef uiteindelijk afgeschaft. Heikel punt was immers de quotering. 'Hoe kun je in een zo uiteenlopende filosofie iedereen op dezelfde manier punten geven? De ene prof stelt misschien een moeilijkere vraag, daar was geen vast stramien voor.' De faculteit overweegt nu wel om twee à drie vakken

binnen eenzelfde discipline van de filosofie te integreren binnen één examen.

Stress

Maar of studenten er ook fan van zijn? Bij Geneeskunde wordt de Stationsproef minder euforisch onthaald als binnen het onderwijsbeleid. 'De proef veroorzaakt veel stress bij studenten, want het is uiteindelijk een momentopname van toch wel een aantal jaren leerstof', stelt preses van Medica Astrid Goedseels. 'Maar dat mag ook', klinkt het bij decaan Herijgers. 'We willen goed opgeleide mensen die om kunnen met de rol die ze sowieso gaan moeten opnemen.' Ook de andere faculteiten erkennen dat geïntegreerde proeven de studiedruk danig kunnen verhogen. 'Maar ik denk wel dat studenten op zich het belang inzien van die integratie', stelt Lemahieu.

De vraag is natuurlijk of studenten hun geïntegreerde kennen en kunnen nu niet al bewijzen via hun bachelorproef en masterthesis. 'De meeste masterproeven zijn eerder verdiepend dan verbredend', countert Sels. 'Ze bewijzen je capaciteit tot wetenschappelijk denken en handelen, maar minder je vaardigheid om die deelcomponenten uit de opleiding te combineren in één werk.' 📌

From Russia with activism

door Mikhail Efimenko & Anneka Robeyns / foto: Bavo Nys

Pieter Boulogne geeft op 6 december een lezing over kunstactivisme in Post-Sovjet Rusland. Wij kregen de kans om al eens wat gedachten te wisselen.

We treffen de professor Russische literatuur in zijn kantoor aan op de zevende verdieping van het Letterenhuis. Het betonnen gebouw schreeuwde alvast Sovjet-Unie, de ideale omgeving dus voor een gesprek over Russisch kunstactivisme. We spreken over Pussy Riot en Pjotr Pavlenski. De ene bekend van kleurige jurken en feministische acties, de andere omdat-ie z'n balzak aan het rode plein in Moskou nagelde. Opgepast: ze hebben ook een boodschap!

Kunstactivisme in Rusland: waar is dat begonnen?

Het Russische kunstactivisme heeft verschillende wortels. Als we het hebben over Russisch kunstactivisme in de strikte zin, dan begint het in Moskou na de val van de Sovjet-Unie, in de vroege jaren negentig. Het is dus een redelijk recent fenomeen. Moeilijk ook, omdat er heftig op wordt gereageerd door de autoriteiten. De repressie heeft tot gevolg dat veel kunstactivisten de benen nemen naar het westen. De voorbeelden zijn legio. Maar al bij al blijft kunstactivisme in Rusland wel marginaal, ook al krijgt het dan veel aandacht.

'De wereldbekendheid van Pussy Riot was er nooit gekomen zonder die repressie. Men trok daar een les uit'

Het Russische kunstactivisme wortelt ook in de Russische traditie die zegt dat een kunstenaar de samenleving moet proberen te verbeteren. Dat idee bestond al in de negentiende eeuw, maar was ook dominant in de Sovjetperiode. Toen waren schrijvers 'ingenieurs van de zielen', ze werden ingeschakeld in de officiële propaganda. Als reactie daartegen is in de jaren zestig een dissidentenbeweging ontstaan, die ook gepolitiseerd was. De politisering verdween met de val van de Sovjet-Unie. De Russen geloofden dat er een tijdperk aanbrak waarin de kunstenaar eindelijk een privépersoon kon zijn, weg van de politiek. Dat idee bleef dominant doorheen de jaren negentig, en ook daarna nog. Nu

sijpelt stilaan het besef door dat het een illusie is om als kunstenaar vrij te zijn van de politiek, dat er gevaren aan die depolitiserende verbonden zijn. De kunstactivisten hebben dat al langer in de gaten.

De Russische regering reageerde wel heel hard op de feministische punk-rock-band Pussy Riot. De schrik zit er dus wel in bij de Russische overheid?

Blijkbaar wel. Het wordt vaak vergeten, maar na hun befaamde actie in de Christus-Verlosserkathedraal werden de betrokken leden van Pussy Riot niet meteen gearresteerd. Ze werden pas aangepakt nadat ze hun filmpje online hadden geplaatst, en het massaal verspreid werd. Tijdens hun actie waren ze gewoon door de plaatselijke security uit de kerk verwijderd, en daarbij bleef het. De bandleden hadden niet voorzien dat de repressie uiteindelijk zo hard zou zijn. Ze wisten dat ze met hun optreden in de kerk alleen maar een administratieve overtreding begingen. Daarvoor kan je wel een kleine gevangenisstraf krijgen, maar hoogstens van een aantal dagen (nvdr: Pussy Riot hield in 2012 in een kerk een punkgebed om de corrupte verweving tussen de Orthodoxe Kerk en de Russische staat aan te klagen, de leden van de groep werden nadien opgepakt en voor twee jaar naar een strafkamp gestuurd).

De betrokken bandleden werden hard aangepakt: de officiële beschuldiging was hooliganisme met als verzwarend element dat de motivatie religieuze haat was. Dat klopte niet. Ze werden behandeld als extremisten. Inderdaad moet je concluderen dat het regime bang was geworden. Maar Pussy Riot heeft net dankzij de repressie wereldwijde bekendheid gekregen. Zo'n aandacht zou de band anders nooit hebben gekregen. Daar hebben de Russische autoriteiten een les uit getrokken. Ze proberen nu te vermijden om martelaars te creëren, maar repressie blijft natuurlijk wel een stok achter de deur.

De frontvrouw van Pussy Riot, Nadja Tolokonnikova, was deze woensdag in Antwerpen voor een lezing in de Lucas School of Arts. Ze zei daar dat de Russische jeugd activistisch is. Is dit ook zo? De generatie die opgroeide onder Poetin is

niet geïnteresseerd om zijn beleid met de chaotische jaren negentig te gaan vergelijken, daar heeft ze gewoon geen boodschap aan. Onder meer daarom is ze ontvankelijker voor activisme. Maar dan hebben we het vooral over jongeren in de grote steden. Op het platteland raakt Kremlin-kritische informatie minder goed verspreid.

Hoe is het gesteld met de Russische kunstscene? Hoe controversieel kan je zijn voor je bijvoorbeeld opgepakt wordt?

Er kan wel iets in Rusland, misschien meer dan je zou denken. Zo heeft Pjotr Pavlenski relatief weinig repressie over zich heen gekregen. Terwijl hij natuurlijk wel rare acties ondernomen heeft. Zo heeft hij zijn scrotum vastgenageld aan het Rode Plein. Bij ons krijg je daar op zijn minst

‘Pavlenski heeft zijn scrotum vastgenageld aan het Rode Plein. Bij ons krijg je daar op zijn minst een gasboete voor. In Rusland werd hij relatief met rust gelaten’

een GAS-boete voor. In eerste instantie leek Pavlenski met veel weg te komen. Dat veranderde toen hij de grote poort van de hoofdzetel van de gevreesde Russische geheime dienst in brand stak en ervoor poseerde met een jerrycan. De autoriteiten hebben geprobeerd om hem de mond te snoeren, door hem te laten opnemen in een psychiatrisch ziekenhuis en hem enkele maanden gevangen te houden.

Hoe staat u persoonlijk tegenover deze radicale kunst? Houdt u ervan? Vindt u het nodig?

Het is nodig. Kunstactivisten als Pavlenski en de leden van Pussy Riot geven een hoopgevend signaal, op een moment dat in Rusland alles vast lijkt te zitten. Ze behoren tot de mensen die geloven dat verandering mogelijk is, dat er iets anders, beters kan

komen dan het huidige Poetinregime. Ze proberen politiek bewustzijn te creëren, wat in Rusland niet van een leien dakje gaat. Het feit dat zij bereid zijn om daarvoor zelf een risico te lopen is uiteraard inspirerend. Ze tonen dat angst een overwinbare psychologische toestand is. Daar kan ik veel appreciatie voor opbrengen.

Een andere vraag is: is dit kunst?

Dat is een semantische discussie, die ik zelf minder interessant vind. Sommigen zullen zeggen dat het geen kunst is. Ik zeg niet dat ze ongelijk hebben, het hangt gewoon af van je definitie van kunst. Het is nogal traditioneel om te vinden dat kunst gericht moet zijn op schoonheid, maar wie dat graag zo wil zien, heeft daartoe het volste recht.

Pussy Riot en Pjotr Pavlenski maken deel uit van uw vakgebied als docent Russische literatuur. Maar hoe bent u zelf in slavistiek gerold?

(lacht) Dat is een vraag die je als slavist regelmatig op je bord krijgt, dus je doet er goed aan om daar een standaard-antwoord op te hebben. Mijn keuze voor slavistiek was gemotiveerd door mijn fascinatie voor de Russische literatuur. Ik voelde me ook aangetrokken tot die mooie Russische taal. Maar eigenlijk was mijn studiekeuze toch vooral een keuze voor het onbekende, want op 18-jarige leeftijd wist ik bitter weinig over Rusland. Terwijl dat land nu ook weer niet zo ver weg ligt. Door slavistiek te studeren, open je een deur naar een wereld die anders onbekend blijft. 🇷🇺

Er broeit iets in het bacteriologisch instituut

Het BAC Atelier, anderhalf jaar verder

DOOR SHARI DEDIER
FOTO: BART HELEVEN

Voor de toevallige passant ziet het voormalige Instituut voor Bacteriologie er eerder doods uit. Achter de gevel schuilt echter het BAC Atelier, een broedplaats voor artistieke ontwikkeling.

door Shari Dedier / foto: Bart Heleven

In maart 2016 opende in het voormalige Instituut voor Bacteriologie in de Vital Decosterstraat het BAC Atelier de deuren. Dit is een initiatief van de Dienst Cultuur van de KU Leuven om kosteloos ateliers aan te bieden aan ontluikend artistiek talent binnen de universiteit. Hoewel het BAC Atelier in januari van dit jaar opgeschrikt werd door een brand, is Christina Seyfried, verantwoordelijke voor het BAC Atelier, optimistisch over wat er op anderhalf jaar bereikt is. Daarbij ligt de nadruk vooral op de creatieve diversiteit en ontplooiing van talent in het atelier.

Concreet kunnen de kunstenaars die ruimte krijgen in het BAC Atelier opgedeeld worden in drie profielen. Enerzijds zijn er de artists-in-residence, het duo Gijs Van Vaerenbergh, bekend als de curators van het HORST-festival en van de 'doorkijkkerk' te Borgloon. Zij testen in het BAC Atelier hun scenografie voor HORST uit. Ook de winnaar van de LUCA showcase-award krijgt als prijs een werkruimte in het BAC Atelier.

Daarnaast zijn er wisselende ruimtes voor kunstenaars die een applicatie indienen om voor een half jaar of een jaar een werkruimte te krijgen. Daarbij wordt niet zozeer naar de kwaliteit van het werk gekeken, als wel naar het potentieel voor ontwikkeling. 'We willen een interessante mix in het BAC Atelier hebben, dus we willen studenten, personeelsleden, doctoraatstudenten en vooral ook een mix van leeftijden om echt een heel diverse groep te hebben in het atelier. We willen zo een interessante kruisbestuiving', aldus Christina Seyfried.

Als een feniks uit de as?

Die kruisbestuiving werd paradoxaal genoeg mede bevorderd door de brand van januari, waarbij 10 atelierruimtes verloren gingen. In plaats van zo ook meteen 10 kunstenaars te verliezen, werd besloten twee kunstenaars samen te zetten in één atelier. Christina Seyfried

ziet zo een geluk bij een ongeluk: 'Ik denk eerlijk dat dat heel goed werkt tot nu toe. Wij krijgen daar heel positieve reacties op en dan denk ik dat dat die samenwerking in het BAC Atelier mee ondersteund heeft.'

Het BAC Atelier is geen publieke ruimte en houdt dus zelf geen tentoonstellingen. Dat wilt echter niet zeggen dat het werk volledig binnen het atelier blijft. Zoals hierboven vermeld, valt het werk dat Gijs Van Vaerenbergh in het BAC Atelier voorbereidt, te bewonderen op het HORST-festival. Daarbij wordt ook extra uitleg gegeven over de samenwerking met het BAC Atelier. Bram Van Breda, winnaar van de LUCA showcase-award 2016, stelt later deze maand

Ik hoop dat wij een interessante groep van kunstenaars binnen de KU Leuven kunnen ondersteunen.

CHRISTINA SEYFRIED,
VERANTWOORDELIJKE
BAC ATELIER

dan weer nieuw werk tentoon op de LUCA Biënnale. Verder wil de organisatie van het BAC Atelier haar kunstenaars actief bijstaan bij het naar buiten brengen van hun kunst. De Dienst Cultuur weet waar de kunstenaars mee bezig zijn, en kan hen zo ondersteunen bij het vinden van een publiek. Zo werkt het BAC Atelier ook samen met de

M-useumnacht, een initiatief van Museum M en UUR KULTUUR, het cultuurprogramma van de KU Leuven. Vorig jaar traden daar de performance artists Lotte Souvée en Marcia Liu op. Verder zijn er ook geregeld tentoonstellingen en samenwerkingen met AGORA. Beide zijn plekken die veel volk trekken, wat voor jonge kunstenaars een perfecte kans is om hun werk te tonen.

Iets meer dan anderhalf jaar na opening, is Christina Seyfried dan ook zeer tevreden over wat er al met het BAC Atelier bereikt is: 'Alles is aan het ontwikkelen en ik hoop dat wij dat verder zo kunnen volhouden en echt een interessant traject, een interessante groep van kunstenaars binnen de KU Leuven kunnen ondersteunen.' ■

In de marge: vrijwilligers- werk met vluchtelingen

door Els Cole / persbeeld

De reeks 'In de marge' belicht minder zichtbare vormen van vrijwilligerswerk. Deze laatste editie focust op studenten die zich inzetten voor vluchtelingen in ons land.

'Je komt toch nog terug hè?'

Hanne Bakelants en Nabil Qanouné delen hun ervaringen met ons. Hanne is studente Pedagogische Wetenschappen, vrijwilliger via Bouworde in het opvangcentrum in Wingene. Nabil, alumnus in de Rechten, was vrijwilliger in het Maximiliaanpark in Brussel.

Bij het zien van de confronterende beelden twee jaar geleden voelde Hanne 'dat ze niet zomaar in haar zetel kon blijven zitten'. Een online zoektocht bracht haar bij de kampen georganiseerd door Bouworde. Nabil hoefde zelfs niet te zoeken. Hij zag de 'camping' in het Maximiliaanpark dagelijks aangroeien en heeft toen zelf iemand aangesproken. 'Vrijwilligers hebben zich daar spontaan verenigd, zonder veel coördinatie vanuit de overheid. De politie kwam enkel even langs om te checken of ze niet teveel in de weg zaten...' Nabil ziet het hoopvol in: 'De jonge generatie wil mensen helpen, niet enkel vanuit politieke of religieuze ideologieën, maar uit menselijkheid.'

Potteke stamp en propagandapraat

Nabil beschrijft hoe vrijwilligers in het park vanuit tentjes o.a. (juridisch) advies,

kleding en voedsel aanboden. Ze zorgden ook voor kinderaanimitie en psychologische steun. 'Om te weten hoe het voelde, hebben we zelf ook eens in een tent geslapen', vertelt Nabil. 'Langer dan één nacht hielden we het niet uit. De kou, het gesnurk (en de hierop volgende ruzies), het gehuil tot diep in de nacht. Na één nacht was ik al geïrriteerd. Ik voelde me vuil en slecht in mijn vel.'

'Ik ga nu naar huis, maar zij kunnen helemaal niet naar huis...'

In het opvangcentrum speelden de vrijwilligers vooral met de kinderen. Ze willen hen de kans geven zich gewoon te amuseren, even de gruwel te vergeten. 'Spelen', het klinkt vanzelfsprekend. Toch schrok Hanne ervan hoe zelfs 'mannen, ga in een kring staan' lastig bleek. 'Dan ging de planning aan de kant en werd gezocht: wat willen jullie dan wel? Vaak verstoppertje, liggen op de trampoline, of soms potteke stamp.'

'Eén jongetje kon soms ook echt slaan en stampen.' Toch was hij degene die bij het

vertrek aan Hanne vroeg: 'Je komt toch nog terug hè?' Toen beseftte ze hoe negatief gedrag vaak een schreeuw om aandacht is.'

Ook in het Maximiliaanpark bleek samen spelen niet evident. Zo beschrijft Nabil hoe twee meisjes van vijf, de ene Sjiët, de andere Soenniet, elkaar tijdens de kinderaanimitie bestookten met propaganda: 'Jullie zijn de slechten, want jullie werken samen met de Amerikanen!' Niet de alledaagse kinderpraat.

Zoals gij en ik

Volgens het stereotype zijn vluchtelingen arm en op zoek naar economische voordelen. Ook Nabil stelde hen, tot zijn eigen schaamte, de vraag: 'Waarom heeft iedereen hier een iPhone?' Het confronterende antwoord bleek dat zij vaak ook een leven hadden vòòr het vluchteling-zijn. 'Ze waren zoals gij en ik. Ze leefden niet in hutjes, reden niet op kamelen. Vaak hadden ze gestudeerd, werkten ze. Tot hun school of werkplaats werd platgebombardeed.' 'In Wingene werd 's avonds samen met de gezinnen gegeten, gelachen, gedanst en gepraat. Dan vertelden ze veel over hoe

'Ze hebben zoveel hoop nog. Ze volgen Nederlandse les en scholen zich bij, allemaal voor hun kinderen.' Ze bleven zeggen: 'We komen er wel.'

goed hun leven vroeger was, maar bijna nooit over de moeilijke tijden. De meesten hebben dat afgesloten en willen nu hier verder.' Dit heeft Hanne getroffen: 'Dat zijn zo'n gewone mensen, dat is niet ver van ons bed, dat is hier!' Ze vond het ongelooflijk: 'Ze hebben zoveel hoop nog. Ze volgen Nederlandse les en scholen zich bij, allemaal voor hun kinderen.' Ze bleven zeggen: 'We komen er wel.'

What... the f***?

Nabil sprak met mensen over wat ze meemaakten in Syrië. 'Hoe ze elke keer wanneer ze hun deur openden bang waren een familielid te vinden in een zak, in stukken gehakt. Ondenkbaar.' Wanneer iemand zich afvroeg waarom er alleen mannen in het park leken te zijn, vertel-

de een vrijwilligster hem hoe de meisjes gewoon niet uit hun tent durfden komen; te getraumatiseerd. Verkracht. 'Daar krijg je toch echt rillingen van.'

De gruwel zien we echter ook in de kleine dingen. Hanne vertelt: 'Toen ik met die mensen over straat liep, gingen voorbijgangers plots aan de andere kant van de straat lopen. Kleine dingen, maar maak dat maar eens elke dag mee...' 'Er was ook een vader, zo trots op zijn zoon, die mij telkens vroeg: 'Maak foto's van onze Mohammed!' En dan kopte de krant plots 'Wij willen geen Mohammed meer in België'. 'Die man is twee dagen niet buiten geweest.'

Wat zindert na?

'Het is een ervaring die je alles doet relativeren', vertelt Nabil. 'Je gaat de kansen die je krijgt zo veel meer appreciëren. Nadien ga je uitspraken hierover ook echt nuanceren en kritischer bekijken, vanuit je eigen ervaringen.' Hanne beleefde in Wingen 'een fantastische tijd, kei plezant!' Pas toen ze vertrok sloeg de bom in: 'Ik ga nu naar huis, maar zij kunnen helemaal niet naar huis...' 📺

door Jan Costers

Na een warme maaltijd te kopen in de Alma ga je steevast terug voor een tweede portie frietjes. En misschien wel een derde, of een vierde. Alleen: magda?

Geen theoretisch of filosofische dilemma's, maar harde praktijk. Met een groepje Veteranen voeren we een empirisch onderzoek uit (lees: in de Alma gaan zitten en een vrijwilliger meerdere keren om frieten sturen). Tot onze verbazing blijft hij maar terugkomen met nieuwe porties. Bij de vijfde keer lacht de Alma-medewerker hem bij zijn aankomst al toe: 'Frietekes?'

Uiteindelijk kan onze man acht keer heen en weer gaan, voor we ons experiment moeten stoppen. Niet omdat hij op de vingers getikt wordt, maar omdat de Alma sluit. We keren huiswaarts met volle buiken en een glimlach op het gezicht. Regels om die extra porties te beperken zijn er niet. Dat bevestigt Daniël Lips, CEO van Alma: 'Er is geen regel die dat beperkt. Dat zou ook onmogelijk te controleren zijn.' In theorie kan een student dus aan de lopende band extra frieten (of puree) gaan bijhalen.

In theorie, welteverstaan. 'We gaan ervan uit dat een student slechts een keer een extra portie gaat bijhalen', aldus Lips. 'Dat zou moeten volstaan om een volwaardige maaltijd te zijn.' De bal ligt dus in het kamp van de student. Het is maar te zien wat groter is: het plichtgevoel of het 'hongerke'.

Voetnoot: Alle porties die wij tijdens ons experiment gaan halen zijn, werden door een groepje opgegeten. Extra porties halen om daarna weg te gooien keuren we ten zeerste af. 📺

Jezus heeft een boom en die staat in Leuven

Volkse kroegen: Café Jeeskesboom

door Nelis Jaspers & Benno Debals
foto: Benno Debals

De boom van Jezus?

De naam van dit café vindt zijn oorsprong in de 14e eeuw. In die tijd was er al sprake van een grote eik, die later werd vervangen door een linde met een kapelletje eraan. De herkomst van het kapelletje is nooit achterhaald en moet ergens de waarheid vinden tussen een halteplaats voor begrafenisstoeten en een statie voor een kruisweg. De boom hield stand tot 1933, toen hij werd weggehaald voor de nieuwbouw van een herberg. Het originele Jezusbeeld uit de 16e eeuw vindt sinds de jaren '60 een onderkomen in het Stads-museum van Leuven. Een afgietsel ervan kun je tot op vandaag vinden in een nis in de zijkant van het gebouw.

In deze kroegentocht struinen we voor een keer niet de Tiensestraat door. We doen het wat verderop in de Diestsestraat en passeren vier volkse kroegen. Aflevering 2: Café Jeeskesboom.

Het is woensdagmiddag, drie uur, wanneer we met zijn drieën de Diestsestraat doorwandelen op zoek naar onze volgende stop. De één bracht geen geld mee, dus betaalt de ander. Twee van ons kampen bovendien nog met een kater van de vorige avond en we vragen ons af waarom we zo vroeg alweer gaan pintelieren. Aan het eind van het winkelgedeelte zien we op de hoek een klein café met een nis in het raam en een boom ervoor. Passend, denken we. Wat Jeeske met de boom te maken heeft, blijft vooralsnog een raadsel. We gaan binnen en belanden in een kleine, bruine kroeg met een oude telefoon naast de deur. We laveren ons naar een tafeltje achteraan en bestellen een pint, een grote. De sfeer is wat grauwer dan in de Marengo, maar

ook hier zitten - naar ons gevoel - vooral vaste klanten. De mensen rondom ons dragen verschillende leeftijden met zich mee, maar zijn toch vooral oud. Naast ons bestelt een enkele man intussen een thee en een rode wijn. Tja, *de gustibus et coloribus* zullen we maar zeggen. Achter ons hangen twee foto's van het café, eentje na elke Wereldoorlog. Het café is oud. Volgens de cafébaas moet hier al in de zeventiende eeuw een microbrouwerij geweest zijn.

Vette Eddy

Na ons eerste pintje begeven we ons rustig naar de toog, waar we Pascal aantreffen. Hij vertelt de barman over de strikte regulering voor verhuurders in Leuven. We

vangen iets op over een blauwe kaart, een groene kaart en het gebrek aan controle.

Ons vertelt de olijke, ietwat dikke man dat hij in een mobilhome slaapt. Pascal is duidelijk van het type dat het eeuwige vrijgezellenleven omarmd heeft. 'Als je een vrouwtje aan de haak slaat op café, heb je meteen een plaats om naartoe te gaan. Anders is het altijd van 'bij jou of bij mij?' Met een mobilhome ontwijk je dat, want je staat vlakbij de deur.' We richten ons weer tot de barman.

Na een kort babbeltje over koetjes en kalfjes, valt ons arendsoog op een nis achter de bar, beplakt met zes doodsprentjes van klanten. De man vertelt ons dat er vroeger een stuk meer aan hing, maar dat hij sinds korte tijd is overgestapt op een 'een jaar dood is in de kast' policy.

Prominente figuren aan de muur zijn onder meer Frans, die zich letterlijk heeft kapotgezopen, en Vette Eddy. Achter ons spelen enkele vaste klanten Uno;

een jonge vrouw uit de groep kijkt op bij het horen van die naam. Zij vertelt het hele café gedetailleerd hoe Vette Eddy zijn frieten at: 'Eating chips like a little girl. So fat.' Ze doet het hem fijntjes na, met tussen duim en wijsvinger frietje per frietje.

De meest opvallende figuur op het prik-bord is Wappe, fervent OHL-supporter en ex-chauffeur van Theo Francken. De barman blijkt overigens Franckens neef. Die dubbele link met het café zorgt ervoor dat de staatssecretaris, tegenwoordig weliswaar minder, hier wel eens een pintje durft te drinken op een minder drukke dag.

Een korte politieke discussie later (een logisch gevolg van het vernoemen van onze vriend Theo) moeten we toegeven aan ons slaapgebrek. Wij gaan een dutje doen, de vaste klanten blijven lustig eentje drinken. Hopelijk zijn we toch wat frisser bij het vervolg van onze kroegentocht. 📷

CULTIP

DOOR VERANIKA NAZARCHUK

Dinsdag 28 november, 20:00
DANSVOORSTELLING CRY JAILOLO
 – 30CC/SCHOUWBURG

Het waterleven in Jailolo, met haar prachtige koraalriffen, dreigt verlore te gaan door de klimaatsverandering. Dat inspireerde choreograaf Eko Supriyanto tot een voorstelling waarin zeven jonge Indonesische dansers hun best doen om aan het publiek een boodschap van hoop en optimisme over te brengen. Deze jongens - de jongste is 17 jaar - zijn geen professionele dansers, maar komen onder invloed van hun choreograaf samen tot een prachtig geheel dat het publiek betovert.

Woensdag 29 november, 20:00
BRNS + FUGÙ MANGO – STUK
 LABOZAAL

De Brusselse groep BRNS (spreek uit als BRAINS) is teruggekomen met hun nieuwe track *Pious Platitudes* na een pauze van twee jaar. Met wortels in de post-punk en post-rock, en een synthesizer erbij creëren ze een sound die uitermate verslavend is. Samen met Fugù Mango, dat afrobeat met pop mengt en met hun unieke klank alle richtingen uitgaat, beloven ze een spetterende optreden te geven. Een niet te missen kans om je toekomstige favoriete band live te zien.

Vrijdag 2 december tot zaterdag 9 december
KORTFILM FESTIVAL LEUVEN 2017
 – STUK

Van 2 december tot en met 9 december verwent het 23ste Internationaal Kortfilm Festival Leuven haar bezoekers met honderden nieuwe kortfilms uit alle hoeken van Europa. Jonge regisseurs krijgen de kans om hun ideeën naar het grote publiek te brengen in verschillende categorieën waar voor iedere film liefhebber wat tussen zit. Maar ook talent van eigen bodem kan zichzelf tonen in de Vlaamse competitie fictie, animatie en documentaire. Laat deze kans niet aan je voorbijgaan, maar koop snel tickets en ontdek de grote regisseurs van morgen.

CULTIP

Woensdag 6 december, 19:30

KUNSTACTIVISME IN POST-SOVJET-RUSLAND – Centrum voor Russische Studies

Het Centrum voor Russische Studies van de KU Leuven organiseert de lezingenreeks '1971-2017: Russische (R) evolutie', waar universitair docent, sociaal tolk en literair vertaler Pieter Boulogne de kans heeft om een lezing te houden. Boulogne studeerde Oost-Europese Talen en Culturen, zowel aan de KU Leuven als de Sint-Petersburgse Staatuniversiteit. Hij gaf les in UAntwerpen, KU Leuven en Ugent en leidde een jaar lang sociale tolken en vertalers op vanuit Kruispunt Migratie-Integratie. Op 6 december spreekt hij over het kunstactivisme in post-Sovjet-Rusland, een niet te missen kans voor iedereen die graag onze burens uit het Oostblok beter wil leren kennen.

Donderdag 7 december tot woensdag 20 december

KERSTMARKT – Sint-Donatuspark

Kerstmis zonder kerstboom kan al niet, maar zonder kerstmarkten en jeneverkraampjes zeker niet. Ook dit jaar opent Leuven haar jaarlijkse kerstmarkt, waar iedereen welkom is om unieke streekproducten en traditionele lekkernijen te proberen en de glühwein rijkelijk te consumeren.

Donderdag 7 december, 20:00

THEATERVOORSTELLING GIF – OPEK

Kris Vervloet (Aspe) en Edelhard Moens brengen in het theaterstuk GIF een hartverscheurend verhaal. Een vrouw en man verloren hun kind in een dodelijk ongeval en gingen uit elkaar, maar dan blijkt dat het terrein waarop hun zoon begraven is, vervuild is door giftige stoffen. Na enkele jaren zonder contact ontmoeten ze elkaar opnieuw en wachtend op de beheerder komen ze oog in oog te staan met hun pijnlijke verleden. Een intens en aangrijpend verhaal over twee personen die het verleden achter zich willen laten en tot rust willen komen.

Eens Dichter Bij: Lotte Dodion

door Vincent Cuypers
tekening: Daphne de Roo

Lotte Dodion (°1987) is dichter, performer en dealer in mooie praatjes. Een absoluut favoriet gedicht heeft ze niet: favoriete gedichten komen – en gaan – met het moment. Het momentgedicht voor ons is **Het hongerkamp bij Jasłovan** van Wisława Szymborska.

Schrijf dit op. Schrijf. Met gewone inkt
op gewoon papier: ze kregen niets te eten,
allen kwamen van de honger om. Allen. Hoeveel?
Het is een grote weide. Hoeveel gras was er
voor elk van hen? Schrijf op: dat weet ik niet.
De geschiedenis rondt skeletten af naar nul.
Duizend en één is nog altijd duizend.
Het is alsof dat ene nooit heeft geleefd.
Een denkbeeldige vrucht, een lege wieg,
voor niemand opengeslagen abc,
lucht die lacht, die schreeuwt en groeit,
treden voor een leegte die de tuin in rent,
niemands plaats in het gelid.

We zijn op de weide waar het woord lichaam werd.
Maar de weide zwijgt als een betaalde getuige.
In de zon. Groen. Niet ver weg een bos,
hout om te kauwen, sap onder de schors –
het uitzicht was hun dagrantsoen,
tot het hen verblindde. In de lucht een vogel
die over hun lippen gleed als een schaduw
van voedzame vleugels. Kaken gingen open,
tand sloeg op tand.

's Nachts fonkelde aan de hemel een sikkeld,
maaiend voor gedroomde broden.
Handen van donkere iconen vlogen aan,
met lege kelken in hun vingers.
Iemand schommelde
aan een spit van prikkeldraad.
Men zong met aarde in de mond. Een lieflijk lied
over de oorlog die je in het hart treft.
Schrijf op hoe stil het hier is.
Ja.

Theodor Adorno achtte het onmogelijk na Auschwitz nog poëzie te schrijven: de mensheid had haar dieptepunt bereikt, de Verlichting was volledig in haar tegendeel omgeslagen. Die gruwel onder woorden brengen was onmogelijk. Hoe kan zo iets ooit het onderwerp zijn van een esthetisch product? Het zou echter ook kunnen dat poëzie juist helpt om dergelijke zaken onder de aandacht te brengen.

Dat Szymborska erin slaagt dat verhaal te brengen en de wereld voor te stellen vanuit het oogpunt van zij die honger lijden, bewijst haar grote poëtische kracht, volgens Dodion. De beelden zijn niet eenvoudig voor de lezer in een warme huiskamer: zien wij hout als iets om te kauwen?

Toch slaagt Szymborska er door technische kwaliteit, pareltjes van verzen en beelden, een zeker cynisme, wat humor en een frisse verwondering dat nooit te vergeten verhaal bij ons binnen te brengen. Gewoon een 'lieflijk lied over de oorlog die je in het hart treft'. Zij het dan, met aarde in de mond. 📖

Uit de bocht

Dagboek van een student

door Romy Schneiderlin

beeld: Pjotr Hubin

Ik heb er lang over nagedacht, getwijfeld en gepiekerd. Ons hoofdstuk is nu definitief afgesloten. Maar hoe het volgende hoofdstuk moet beginnen is me een compleet raadsel.

Nee, het gaat niet over ons tweetjes, dagboek van mij. Onze relatie duurt nog wel even. Zeker na de afgelopen weken. Ik heb jou nodig om alles op een rijtje te zetten. Amai, dat klinkt melig, wat ik net heb geschreven.

De voorbije weken dus. Ik ben aan tweehonderd per uur uit de bocht gevlogen en ben drie keer overkop gegaan. Maar de auto en ikzelf zijn nog min of meer intact. Ik weet alleen niet of ik nu terug moet rijden en om hulp moet vragen, of gewoon verder mijn weg moet vervolgen. Misschien begeeft mijn auto het tien kilometer verder met alleen bos en eenzaamheid om me heen?

Je weet nog wel, vorige keer, toen ik vertelde over die nacht met Lore in mijn bed. Natuurlijk weet je dat, maar toch. Lore bleef slapen na een aangeschoten avond. Heel even keken we elkaar bedeesd aan in het schemerdonker, maar al gauw draaide ze zich met schichtige ogen weer om. Ik deed hetzelfde en sloot mijn ogen. En toen er een zachte aanraking op mijn dij volgde, hield ik mijn ogen ook gesloten. En toen die aanraking een streling werd ook nog. En toen die vingers lippen werden ook. Of waren het mijn vingers en mijn lippen die initiatief namen?

Lore trok enkele uren later de deur achter zich dicht, op weg naar haar kot, maar niet zonder een haastige afscheidskus. 'En nu?', flitste het door mijn hoofd. Ik denk dat ik twee uur naar het volstrekt kunsteloze plafond heb liggen staren.

Ik ben die vrijdag 's middags al naar Peizegem getrokken en voor aankomst thuis heb ik me, trolley bij de hand, op een bankje gezet in het parkje om de hoek. Ik werd naar de realiteit teruggedroepen door Dennis, mijn broertje, die langskwam. School was net gedaan, zei hij stralend met een trekruzak van minstens 25 kilo op zijn rug. Die zorgeloosheid van toen, ik zou er zo graag naar terug willen.

Diezelfde zaterdag heb ik met Laurens afgesproken, tijdens dit schrijven nu definitief mijn ex-vriendje. 'Maar, maar', stammelde hij en toen nog heel wat dingen. Het interesseerde mij niet wat hij vertelde. En nu nog niet. Om hem echt weg te krijgen heb ik maar gezegd dat er iemand anders was. Lore- 'Wie?' - enzo. Lorenzo, bracht ik snel uit. Tuurlijk was ik niet samen met iemand, laat staan met Lore. Ik wist met moeite zelf wat er allemaal was gebeurd.

Ja, ik heb Laurens pijn gedaan. Meer dan nodig, ja. Het voordeel is nu wel dat ik er definitief van af ben. Geen pogingen meer om de plooiën glad te strijken. Hij kan er maar sterker uitkomen. Ik wens hem het beste in de toekomst.

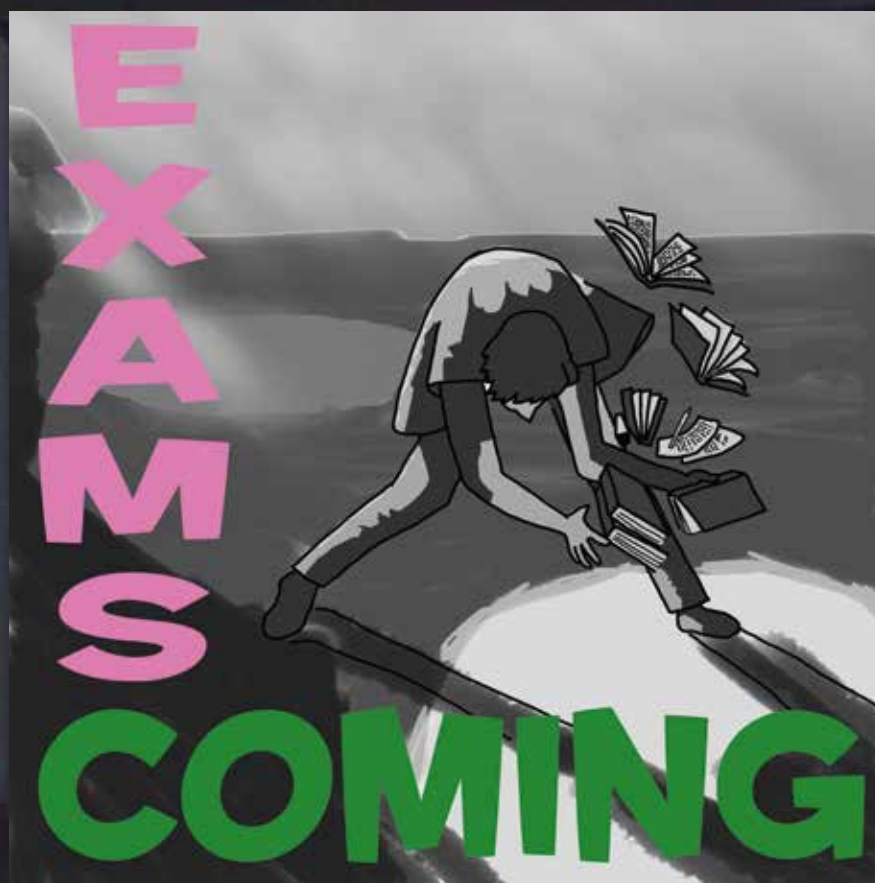
De maandag erna zat Lore weer naast mij in de aula. Ik heb geen flauw idee van wat er die les allemaal gezegd is. Vanuit mijn ooghoek keek ik stiekem steeds maar weer naar het profiel van haar gezicht. Eigenlijk was ze best knap, met haar lichtjes krullende lippen en haar golvende blonde haar. Woorden kon ik echter niet uitbrengen. De krop in mijn keel was precies een tennisbal.

's Avonds stond Lore aan mijn kot. Of ze even binnen mocht komen? Ik heb haar direct gezegd dat het mijn schuld was, dat ik misbruik heb gemaakt van haar toestand, dat het zo fout was van mij, dat dat... 'Romy, ik vond het eigenlijk best fijn. Maak je geen zorgen.'

We zijn nu twee weken later. Misschien wordt het eens tijd om die bewuste avond te definiëren. Een dronken onbenulligheid? Ik weet het niet, dagboek, ik heb tijd nodig.

STRAIGHT OUTTA AVLA

Zin om ook te komen tekenen bij Veto? Stuur dan een mailtje naar guillaume@veto.be.

THE NORAS

#MeToo

triggert: Interview met het meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag

tekst en beeld: Els Cole

Naar aanleiding van de alomtegenwoordige #MeToo's en #IHave's sprak Veto met het meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag, belichaamd door pedagogo-antropologe Heidi Mertens.

'Het meldpunt wil vroege detectie van problemen mogelijk maken, voor eerste opvang zorgen en – indien gewenst – gericht doorverwijzen voor volgende stappen binnen het vertrouwensnetwerk of buiten KU Leuven'.

Merkt u een stijging in het aantal meldingen?

'Ik merk als meldpunt dat sinds #MeToo steeds meer melders expliciet aangeven: 'De media-aandacht maakt bij mij wel heel wat dingen los', waardoor ze er nood aan hebben hun verhaal te vertellen en een melding te doen. Het blijkt dus een *trigger*. Het Bart De Pauw-verhaal speelt nu ook mee, in die zin dat mensen bang zijn hun anonimiteit op te geven, omdat het zo gepolariseerd in de media is gekomen.

Wordt sinds #MeToo sterker ingezet op preventie?

In het kader van preventie willen we vooral op een positieve manier werken aan een respectvolle omgeving. Een context waar feedback kan gegeven worden, waar men het gevoel heeft dat 'nee' zeggen kan, maar evengoed waar mensen elkaar aanspreken. 'Ik zie jou daar iets doen, is dat wel oké voor die andere persoon?' Dus ook de bijstaanders: mensen die zien dat er dingen gebeuren in hun omgeving en die zich afvragen 'Hoe moet ik hiermee omgaan?' Ik merk dat we hen ook meer beginnen te bereiken. Het gevoel groeit dat iedereen

de verantwoordelijkheid heeft ervoor te zorgen dat we respectvol met elkaar omgaan.

Ik vind het ook zeer belangrijk te werken aan het bewustzijn van de risicosituatie waarin je je als student bevindt door je leeftijd en de vele machtsverhoudingen. Dit is zeer uitgesproken in de relatie prof - (doctoraats)student. Hier merk ik dat

'Steeds meer melders geven expliciet aan dat de media-aandacht bij hen wel heel wat dingen los maakt, waardoor ze er nood aan hebben hun verhaal te vertellen'

nog veel schroom is bij melders, omdat er angst is voor de gevolgen. Vooral doctorandi staan vaak op hun anonimiteit. Ze willen of kunnen de volgende stap dan niet zetten, en willen ook niet dat de universiteit een stap zet. Dat is voor mij soms wel moeilijk.

Wat wilt u graag bereiken?

'Dat mensen zelf het gevoel hebben dat ze grensoverschrijdend gedrag (zouden kunnen) stellen. De #IHave's. Er zijn er wel. Er was een docent die een relatie is aangegaan met een studente. Die stelde mij de vraag: 'Wat kan (niet), wat moet ik hier

doen?' Dat vond ik heel knap en moedig.' 'Het meldpunt is er dus zeker ook voor mensen die aangeven 'Ik heb iets gedaan en weet niet of het oké is, hoe kan ik hiermee verder? Hoe kan ik het gesprek aangaan wanneer ik voel: 'Ik ben misschien te ver gegaan?' We kunnen grensoverschrijdend gedrag immers niet zomaar objectiveren. Als een prof over jouw schouder komt hangen, kan dat heel intimiderend zijn. Als een medestudent dat doet, kan dat normaal zijn. We hanteren daarom de definitie van de subjectieve ervaring: 'Als jij het als grensoverschrijdend ervaart, dan is het zo.' En dan merken we vaak dat diegene die dat grensoverschrijdend gedrag heeft gesteld, zich daar niet of onvolgende bewust van is.'

Hoe gebeurt de opvolging van meldingen?

'Het zijn niet allemaal Bart De Pauw's. Maar als blijkt dat het vertrouwen helemaal weg is, of als iemand niet bereid is zijn gedrag aan te pakken, vind ik het wel heel belangrijk dat er echt wordt opgetreden. Ik kan bevestigen dat dat ook gebeurt, hoewel dat niet altijd geweten is. In dat opzicht gebeurt dat op een discrete manier, met respect voor degene die een sanctie krijgt. En dat is ook maar goed zo.' 📌

DOSSIER

IDENTITEIT

Ontdek jezelf, begin bij...

... ja, waar
eigenlijk?

'Ontdek jezelf, begin bij de wereld', luidt het bij de KU Leuven. Maar hoe begin je daaraan?

door Daphne de Roo en Vincent Cuypers / beeld: Guillaume Deprez

De vraag welke rol de universiteit moet spelen in de persoonlijke vorming van haar studenten is waarschijnlijk zo oud als het instituut zelf: wat kan de universiteit betekenen voor elke student die zijn weg in eigen richting aflegt?

Tijdens de beginjaren van de Leuvense universitaire geschiedenis kregen alle studenten eerst een basisopleiding aan de artesfaculteit, voor ze konden doorstromen naar één van de andere faculteiten, in het begin rechten (burgerlijk én kerkelijk), geneeskunde of theologie. Dat om hen bij te scholen in de zogenaamde artes liberales, in brede zin taalkunde, wiskunde, filosofie. Die artes liberales, de vrije kunsten, staan traditioneel tegenover de artes mechanicae, de praktische vaardigheden. Beide zijn uiteraard nodig in een mensenleven: voedsel voor het lichaam en voedsel voor de geest.

In hoeverre de vrije kunsten ook een rol spelen op existentieel vlak is voer voor historische en filosofische discussie. Maar de generalistische tendens sluit wel aan bij de humaniora-gedachte, namelijk dat onderwijs en intellectuele ontwikkeling ook dienen om 'meer mens te worden' (=humanior), de idee dat intellectuele vorming jongelingen helpt zich te manifesteren als persoon.

Wat is dat, persoon zijn?

Ook vandaag is de persoonlijke ontwikkeling een belangrijk thema. Moet de universiteit haar studenten (en personeel) bijstaan op vlak van persoonsvorming, of moet ze zich beperken tot een louter academische taak? Als pastoor van de universitaire parochie

is professor Jacques Haers veel bezig met persoonsvorming: 'Het vorige rectoraat heeft zwaar ingezet op dit thema, en het huidige zet dat verder. Als student móet je je bepaalde vragen stellen: waarom studeer ik? Waar ben ik mee bezig? Wat zit daar achter? Elk mens moet zich die vragen stellen: wat maakt mij nu tot een persoon? Dat is erg belangrijk. Wat universiteiten daarover denken, hun mensbeeld, uit zich in allerlei zaken. Bijvoorbeeld ook in de eredoctoraten die ze uitreiken.'

Tijdens de lessen...

De KU Leuven heeft verschillende initiatieven genomen om dat vormingsaspect in te vullen. Zo is het vak 'Religie, zingeving en levensbeschouwing' (RZL) in elke opleiding verplicht.

'Dat de universiteit in ons investeert, bewijst dat ze die persoonlijke vragen belangrijk vindt'

JACQUES HAERS,
PASTOOR UNIVERSITAIRE
PAROCHIE (UP)

In elke faculteit kan het anders worden ingericht, maar eens in de zes/acht weken komt een stuurgroep samen om de vakinhoud te bespreken en ondersteuning te bieden.

Professor Johan De Tavernier is voorzitter van die stuurgroep: 'Als leidraad voor de vakinvulling kijken we vooral naar de ontwikkeling van het disciplineaire *'future self'*, en welke rol religie daarbij speelt. België is dan wel erg geseculariseerd, maar in vele landen is

de situatie anders. In landen als India, Japan of de Verenigde Staten is religie vaak te voelen tot in het bedrijfsleven. Studenten die bijvoorbeeld gaan werken voor een multinational gaan hier hoe dan ook mee te maken krijgen.' Naast het beroepsmatig functioneren is ook de maatschappelijke rol van belang. 'Ik denk dat kennis van andere religies en tradities helpt om de ander te leren verstaan. Hierdoor wordt de samenleving hopelijk toleranter.'

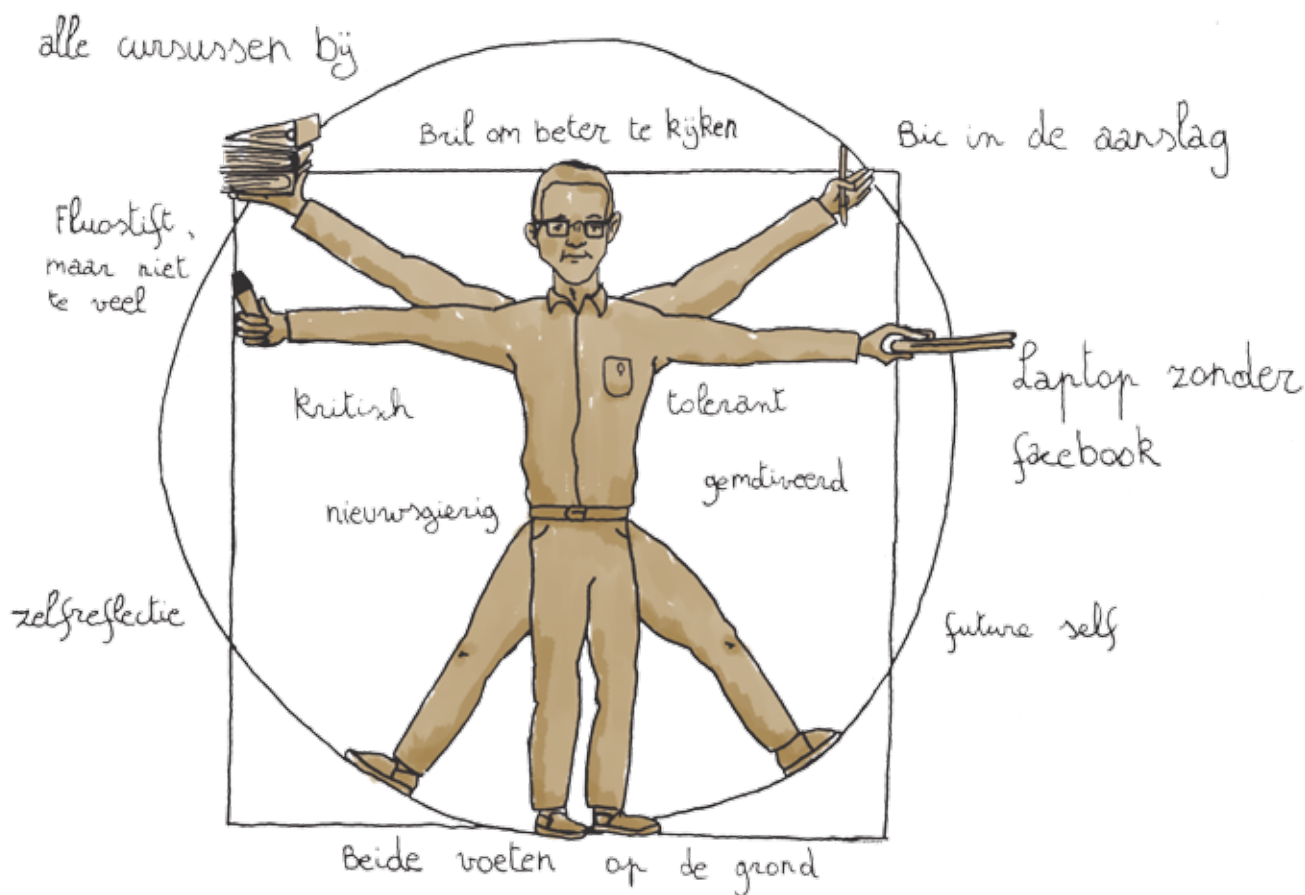
Naast RZL bevat elke opleiding ook een verplicht vak wijsbegeerte. Hoe dit vak heet en hoe het wordt ingevuld verschilt opnieuw per faculteit. Zo volgen de studenten in de Bio-ingenieurswetenschappen het vak 'Filosofie en Bio-ethiek', waar stof over onder andere demarcatie en klimaatverandering aan bod komt. In het vak 'Inleiding tot de wijsbegeerte' van de opleiding kunstwetenschappen wordt dan weer gereflecteerd over het menselijke kenvermogen, de relatie tussen kennend subject en de realiteit en de zoektocht naar identiteit.

'Ook voor dit vak zitten de docenten, die allen verbonden zijn aan het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte (HIW), regelmatig samen om de inhoud van de lessen te bespreken, al is dat niet in zo'n gestructureerd verband als bij RZL, zegt prof. Tim Heysse, vicedecaan aan het HIW.

Studenten kunnen ook keuzevakken opnemen die bijdragen aan hun persoonsvorming. Zo is er voor alle masterstudenten het keuzevak 'Lessen voor de 21ste eeuw'. In deze lessen komen verschillende onderzoekers spreken over belangrijke actuele thema's binnen hun vakgebied.

'Lessen voor de 21ste eeuw is een ma-

DE STUDENT VOLGENS KULEUVEN

nier om studenten te confronteren met meer dan hun eigen vak', aldus professor en co-organisator Bart Pattyn.

Al vanaf de eerste les, 24 jaar geleden, is het een populair vak, weet Pattyn te vertellen: 'Vanaf het begin bleek dat dit vak alleen gegeven kon worden in aula Pieter De Somer en dat zelfs die aula afgeladen vol zat. En vandaag nog, er zijn 619 studenten ingeschreven en er komen ook elke keer veel externe geïnteresseerden.' Dit jaar heeft Khalid Benhaddou een college gegeven over 'Islam in Europa', en vice-rector Govers over overbevolking. Volgende colleges gaan onder andere over prostitutie, homoseksualiteit bij dieren, seksuele pedagogiek en computersimulaties.

En na de uren

Ook buiten de lessen zijn er voor studenten tal van andere initiatieven die willen bijdragen aan persoonlijke vorming. Zo kun je voor alles rond duurzaamheid terecht bij de 'Green Office', organiseren LOKO en de studentenkringen diverse vormende activiteiten, en kun je als stu-

dent altijd terecht in Pangaea voor intercultureel contact. Om studenten bewust te maken omtrent mentale gezondheid en die van de medestudent, bestaat er MindMates, waar je terecht kunt voor advies en workshops.

Weet je het altijd als iemand in je jaar een broer of een zus verloren heeft? Ga je daar op in, ga je daar tijd aan besteden?

JACQUES HAERS

Ook de Universitaire Parochie biedt talrijke opties aan, en staat open voor elk nieuw initiatief. 'Dat de universiteit in ons investeert, bewijst dat ze die persoonlijke vragen belangrijk vindt', aldus Haers. 'Helaas weten de studenten ons niet altijd te vinden. De vooroordelen over de katholieke kerk, die ten dele ook wel terecht zijn, houden de studenten vaak tegen. Wij zijn er niet om denkbeelden op te leggen, maar om te helpen je horizon te verbreden.'

UP wil bijvoorbeeld aandacht geven aan

belangrijke zaken waar studenten niet altijd bij stilstaan. 'We hebben een uitgewerkte rouwbegeleiding voor mensen die dat verlangen, waarmee we ook willen aangeven dat dit iets is waar je aandacht aan moet besteden bij het mens worden. Weet je het altijd als iemand in je jaar een broer of een zus verloren heeft? Ga je daar op in, ga je daar tijd aan besteden? En waarom?'

'Hetzelfde geldt voor het vrijwilligerswerk dat we aanbieden. Vind je het belangrijk om bijvoorbeeld mensen in het rusthuis te gaan bezoeken en daar een uurtje bij te zitten? Als mensen daarvoor tijd maken, als ze stilstaan bij de dingen en solidair zijn, dat vind ik prachtig.' De universiteit moet dat soort zaken aanbieden, denkt professor Haers, en de studenten mogen er om vragen. 'Ik denk dat studenten dat mogen verwachten van de universiteit, zij moeten de vraag stellen, en ze mogen gerust bij ons aankloppen. Ik wil alles doen om de drankelvrees richting UP weg te nemen.' 🍷

Iedereen uniek

Of hoe de markt inspeelt op identiteit en subculturen de dood injaagt

beeld en tekst: Anneka Robeyns

Iedereen is uniek en dat zien we ook aan onze kledingsstijl. Maar in welke mate geeft ons uiterlijk een inkijk in onze identiteit en hoe speelt de markt daarop in?

Niet meer weg te denken uit het straatbeeld: de donkere t-shirts waarop albumcovers van Guns 'n Roses, the Ramones, Nirvana of Joy Division prijken. Ooit uitsluitend verkocht in Londens meest groezelige underground winkeltjes, tegenwoordig *en masse* in de rekken van H&M en Pull&Bear.

Commercialisering van identiteit werkt, zo blijkt. We dragen die identiteit dan ook graag op onze kleren; dat gaat van naamkettinkjes-trends tot ietwat feministische "strong women" sweaters. Lopen we zo graag te koop met onze identiteit of is er meer aan de hand?

Zelf-geobsedeerde massaproductie

Of de markt wel degelijk inspeelt op onze identiteit? Jazeker. 'Niets nieuws onder de zon', vindt professor marketingcommunicatie Tim Smits. 'Wat sinds een tiental jaren overduidelijk is geworden, is de groei van de massaproductie en het feit dat de markt op verschillende manieren probeert om steeds een soort van unieke gevoelens te creëren.'

'Als je echt uniek wil zijn, kan je tegenwoordig nog meer uniek zijn dan vroeger.'

TIM SMITS, PROFESSOR
MARKETING COMMUNICATIE

'Accessoires blijven het daarom ook altijd goed doen. Iedereen koopt dezelfde kleding, maar met een accessoire maak je het unieker. Het accessoire-model is een beetje zoals het Ikea-model: je koopt een standaard juweeltje waarmee je vervolgens kan gaan experimenteren.'

Stef Aupers, hoogleraar mediacultuur, vult aan: 'Nu heb je minder een standaard biografie en meer een multiple choice biografie. De vraag wie we zijn, wordt in toene-

mende mate beantwoord met de praktijk van het kopen van producten, met het kopen van culturele betekenissen.'

Vanwaar die nood om zo met je identiteit te kijk te lopen? Historisch-sociologisch gezien heeft identiteitsvorming een ontwikkeling doormaakte in de jaren '60 en '70, weet Aupers ons te vertellen. 'Op het moment dat kerk, ideologie en politiek zijn grip verloor op het individu, moesten mensen het plots allemaal ineens zelf beginnen doen.'

'We zijn allemaal individualisten geworden, we willen uniek zijn en ons onderscheiden van de rest. Dat lukt in die zin dat er een enorm aanbod is om onze identiteit via mode en consumptie te kleuren', vertelt Aupers. 'Maar als je heel kritisch kijkt, is die individuele keuze eigenlijk een schijnkeuze. Men kiest uiteindelijk voor de kudde.'

'Tegenwoordig, met het internet: als je echt uniek wilt zijn, kun je nog meer uniek zijn dan vroeger', voegt Smits nog toe.

De ondergang van het modetijdschrift

Je zou kunnen zeggen dat de vele lifestyle en fashion blogs die als paddestoelen uit de grond rijzen, ook een teken zijn van deze tijd. De identiteit, een persoonlijke manier van kleden, leven, koken of noem maar op, wordt als een interessant product tentoon gespreid.

Smits licht toe: 'Eén verklaring van waarom die trend bestaat, is gewoonweg omdat er geld mee te verdienen valt. Bloggers hebben deels de magazine-markt doodgemaakt. Daar waar je vroeger twintig modemagazines had, heb je er nu nog maar een of twee waar de rest van het modegeld in steekt.'

'Tegelijkertijd is het gewoon zo dat mensen die dit soort dingen doen het fijn vinden om populair te zijn. Ik denk dat bij hen het verkopen van hun eigen persoonlijkheid in de vorm van een blog niet opweegt tegen de populariteit die ze ermee kunnen vergaren.'

Aupers legt uit hoe sociale media deze ontwikkeling heeft beïnvloed: 'Via sociale media kunnen ook niet-experts toch iets in de markt zetten en daarmee mensen enthousiasmeren. Ze noemen zichzelf graag 'influencers' met het idee dat hoe meer likes je hebt, hoe meer invloed je hebt. In zekere zin symboliseren ze een kanteling. Grote bedrijven moeten concurreren of zelfs rechtstreeks gaan kijken op modeblogs om te zien wat er leeft. Het is een manier waarop consumenten ook weer meer macht krijgen.'

Rebellious consumption

En wat met die Metallica- en Nirvana-shirtjes in de H&M? 'Het is een goed voorbeeld van wat rebellious consumption wordt genoemd', aldus Aupers. 'We

zien voornamelijk rebelse bandjes verschijnen, mensen willen niet langer dingen kopen die braafjes ogen.'

'Ze doen dat ten eerste om hun identiteit tentoon te spreiden en ten tweede om te

'Nu heb je minder een standaard biografie en meer een multiple choice biografie.'

STEF AUPERS,
HOGLERAAR
MEDIACULTUUR

tonen hoe tegendraads ze wel niet zijn. Een heel braaf bandje uit de jaren '90, Rick Astley bijvoorbeeld, gaat niet verkopen. Een derde reden heeft te maken met het retro element, een nostalgisch verlangen

naar de tijd waarin men opgroeide.'

'Eigenlijk is het best paradoxaal, mensen die rondlopen met kledij die 'fuck het systeem' schreeuwt. Ze kopen zichzelf in in een massaconsumptie waartegen ze zich volgens hun t-shirts zouden moeten verzetten. Maar kijk, dat zijn allemaal geen bewuste processen.'

Subculturen gedoemd of eerder gewend?

Zulke shirts vinden hun herkomst in de subcultuur, de tegencultuur die alles bevat wat uit de norm valt. Zouden subculturen zich vandaag de dag nog meer moeten terugtrekken in de marge om effectief een subcultuur te blijven?

'Een interessante vraag', vindt Aupers: 'het is bijna per definitie de dynamiek van een

subcultuur. In de zin dat subculturen, hoe radicaal ze ook zijn in dat tijdsgewricht, altijd worden opgeslokt en geannexeerd door de markt. De punkmuziek uit de jaren '70 was geen punkmuziek meer vanaf het moment dat je gouden veiligheidsspelden kon kopen in een of andere chique boutique in SoHo. Daarmee houdt het bestaansrecht van punk op.'

'Feitelijk vindt er voortdurend een routinisering, commercialisering of zelfs exploitatie van subculturen plaats, zou je kritisch kunnen zeggen. Die niche, de tegencultuur, dat is nu eenmaal de plek waar nieuwe initiatieven worden ontwikkeld die uiteindelijk naar de mainstream worden vertaald. Dat alles geeft goed weer hoe moeilijk het is, niet alleen om een subcultuur te vormen, maar vooral ook om het te blijven.' ■

Mozes was een foodie

Glutenvrij, veganistisch, paleo - het moge duidelijk zijn dat wat we op ons bord leggen ons steeds minder onberoerd laat. Of dat ook een goede zaak is, is nog maar de vraag.

Het is verleidelijk om voeding te bestempelen als een soort nieuwe vorm van religie - de praline bij de koffie is een zonde, green shakes en avocado's een deugd. Voedingsprofeten allerhande nemen het smullende volk bij de hand en tonen hen de weg naar verlossing. Volgens de ene moeten we ons winkelkarretje vullen met 'superfoods' zoals babykale, chiazaad en gojibessen, volgens de andere moeten we gluten verbannen naar de donkerste hoek van onze kelder. Wie de nieuwste Tien Geboden trouw opvolgt, wordt beloond met een strak lichaam, meer energie in de ochtend en een gezonder gestel. Of dat is tenminste de belofte.

'Mensen slaan door in wat zij als gezond eten beschouwen'

THEODOOR NIEWOLD,
HOGLERAAR VOEDING EN
GEZONDHEID KU LEUVEN

Die interesse in de Holy Grail op het vlak van voeding valt goed te verklaren, meent Els Maeckelberghe, godsdienstwetenschapper en docent Ethiek aan de Rijksuniversiteit Groningen. 'In de voedingswetenschap is men heel erg bezig geweest met in stofjes of nutriënten denken, maar als het om eten gaat, dan gaat het om een groter geheel. Er is dus verwarring ontstaan, onder andere door de wetenschap die zich misschien te veel teruggetrokken heeft op haar eigen domein. Er zijn dan een aantal mensen opgestaan met de boodschap 'wij weten het'. Die boodschap is vaak heel simpel - als je maar dit eet, en dit niet eet, dan eet je gezond'.

Gezond is dit gedrag echter niet, meent Theodoor Niewold, hoogleraar voeding en gezondheid aan de KU Leuven: 'Men geeft aan dit soort gedrag vaak de naam

orthorexia; mensen slaan door in wat zij als gezond eten beschouwen. Orthorexia lijkt natuurlijk op orthodoxie, een terechte link met religie. We zien dat soort gedrag nu steeds meer gebeuren. Mensen hebben momenteel het meest schrik van koolhydraten, in navolging van De Voedselzandloper, De Broodbuik, of de vermijd-gluten-hype, maar gezonde voeding bestaat voor meer dan de helft uit koolhydraten. Producten met veel koolhydraten vermijden kan allerlei schadelijke gevolgen hebben.

Van de zogenaamde 'voedingsprofeten' moet Niewold het dus niet hebben. 'Het verhaal is altijd dat het normale advies leidt tot vergiftiging, en dat de industrie in het complot zit. Dit soort beweringen zijn er al langer, maar de laatste jaren neemt dit complotdenken meer en meer toe.' Om gezond te eten, moet men volgens Niewold gewoon de adviezen van NICE opvolgen, en er niet te veel mee bezig zijn. 'Zowel fysiologisch als psychologisch is het niet gezond om heel veel in te zitten met details over voeding. Er zijn belangrijkere dingen om je druk over te maken.'

Broodje utopie

Natuurlijk is het hebben van een mooi en gezond lichaam niet de enige drijfveer om op je eten te letten. Zo zijn er ook bepaalde ideologische of morele redenen om je dieet radicaal om te gooien. Door recente schandalen in de voedingsindustrie (denk maar aan de beelden uit de varkensslachterij in Tiel) en het groeiend draagvlak voor acties als '40 dagen zonder vlees' vinden steeds meer mensen hun weg naar een diervriendelijk(er) dieet.

Maeckelberghe maakt het onderscheid tussen meer individuele motivaties om met 'puur eten' bezig te zijn, en eetpatronen die uitgaan van de eigen plaats binnen een groter geheel. 'In religies zie je een

soort ontzag voor voeding, dat terugkeert in allerlei ceremonies. Denk maar aan de vastenperiode, die uitgaat van de idee van onthouding van bepaalde vormen van eten zodat de gemeenschap kan overleven. Bij seculiere initiatieven zoals Dagen Zonder Vlees duikt opnieuw dit idee van connectie maken met een groter geheel op. Het gaat niet alleen over jezelf, maar ook over dieren en een vorm van sociale rechtvaardigheid. Als we kijken naar voedselproductie kost het bijvoorbeeld ontzettend veel voeding om een dier tot het punt te krijgen dat het een kilo vlees oplevert.'

Het veganistisch dieet, waarbij alle dierlijke producten worden vermeden, wordt door velen als extreem gezien, maar vertrekt vanuit eenzelfde bezorgdheid. Studente Citlali Sofie Gerits eet al geruime tijd veganistisch. 'Dierenwelzijn speelde al langer een rol, maar gezondheidsredenen gaven de doorslag voor mijn huidig dieet. Aan het begin merkte ik wel dat ik mensen probeerde te 'bekeren', zeker omdat ik er zelf zo veel voordeel van had, en er eigenlijk geen goede redenen zijn om niet veganistisch te gaan eten. Als je dan mensen in je naaste omgeving ziet worstelen met dezelfde problematiek als jij vroeger, wil je daar natuurlijk iets van zeggen. Maar ik denk niet dat mensen dat negatief hebben ervaren. Ik voel ook niet de neiging om op alles in te gaan.'

Een dergelijke beargumenteerde omgang met voeding weet Maeckelberghe wel te smaken. 'Bij de voedingsgoeroes zitten een heleboel mensen die meer uit zijn op een snel verdienmodel. Als je kijkt naar initiatieven zoals minder vlees eten, dan kun je daar ook echt onderbouwing aan geven. Wij hebben niet elke dag vlees nodig, en wij willen een wereld bewaren voor de toekomst.' 📌

Jongerenvoorzitters zijn het identiteitsdebat beu

door Nelis Jespers
beeld: Pjotr Hubin

De identiteit van onze samenleving is zoek, politici werpen hun hengel met graagte in een vijver zonder vis. De jongerenvoorzitters van de klassieke driekleur zijn het debat beu.

Relschoppers en zogenaamde haatpredikers zetten de boel op stelten. Een intolerante minderheid klopt op de poorten van het Vlaamse land. Mogen wij, naïevelingen, het publieke debat geloven, dan staan de fundamentele waarden van onze samenleving op het spel.

Het was Vlaamse Kermis vorige week. Hendaagse muziek werd door een briesende tweet van Zuhail Demir met de klap een symbolisch gegeven; een streng-Islamitische theatermaker moest zich bij Lieven Van Gils komen verantwoorden voor het afzweren ervan. Terloops werd de man gevraagd naar zijn mening over homoseksualiteit. Kortom, de draaimolen draaide, de paardjes op en neer.

Het identiteitsdebat is al een hele tijd hot en alleen de N-VA vindt het echt fijn het te voeren. 'Ik denk dat er andere uitdagingen

'Ik gruwel van een samenleving die een bepaalde neutraliteit zou moeten uitstralen'

MAURITS VANDE REYDE,
VOORZITTER JONG VLD

zijn die iets belangrijker zijn dan dit debat', merkt Sammy Mahdi, voorzitter van jong CD&V, fijntjes op. Hij hoopt dat de gemeenteraadsverkiezingen volgend jaar een nieuwe wind met zich meebrengen. Aaron Ooms, voorzitter van de Jongsocialisten, treedt hem bij: 'Die Vlaamse identiteit?

Ik weet niet wat die is. Ik zeg dat omdat ik vind dat we daar veel te veel op doorgaan, terwijl we de grote issues niet aanpakken.' 'Ik snap het ook wel, hè', aldus Mahdi. 'De samenleving van onze grootouders zag er helemaal anders uit. Ze zagen voor het eerst een Afrikaan. Ik begrijp dat het even duurt voordat mensen daarin meegaan en begrijpen dat de samenleving verandert. Maar dat we vandaag de dag nog vragen stellen als 'vanwaar komde gij?' op basis van een huidskleur. Ja, dat is de samenleving van 50 jaar geleden, hè.'

Excessen

Maurits Vande Reyde, voorzitter van Jong VLD, hanteert twee principes waarop hij zijn samenlevingsmodel baseert. Enerzijds breng je je medemens geen schade toe, anderzijds houd je je aan een zeker normen- en waardenkader. Als voorbeeld noemt hij een aantal hippe verlichtingswaarden: 'De gelijkheid tussen man en vrouw, respect voor elkaars lichamelijke integriteit.' Binnen dat kader doet iedereen lekker waar hij zin in heeft: 'Ik gruwel van een samenleving die een bepaalde neutraliteit zou moeten uitstralen.'

'Het publieke debat wordt erg zwart-wit gevoerd. Omdat de identiteitsdenkers, dat zijn zij die een nogal homogene vorm van identiteit nastreven, het debat op een vrij luidruchtige manier voeren', zegt Vande Reyde. 'Zij spitsen excessen die er zijn, zoals de rellen in Brussel, die buiten het

waarden- en normenkader vallen, steeds toe op een identiteitsverhaal. Maar als je in de reële wereld leeft... daar zijn verschillende gemeenschappen hoor, maar die zijn niet zo homogeen als in het publieke debat wordt voorgesteld.'

De vraag blijft natuurlijk wat je als beleidsmaker doet met dergelijke excessen en of je ze best niet in een wat vroeger stadium aanpakt. Ooms: 'Dat gaat over elkaar ontmoeten, met elkaar praten. Door van elkaar weg te blijven zullen we dat in ieder geval niet bereiken. Nog minder door

'De Vlaamse identiteit? Ik weet niet wat die is.'

AARON OOMS, VOORZITTER VAN
JONGSOCIALISTEN

mensen op te delen in categorieën zoals dat hier al te vaak gebeurt. Dan gaan we er in ieder geval niet geraken.'

'Ik hoor mevrouw Homans zeggen dat ze moskeeën niet gaat erkennen', aldus Mahdi. 'Maar dat ze eens antwoordt op de vraag 'hoe pakken we de problemen dan aan die er zijn?' Er is geen orde in de moskeeën en de controle erop is niet goed genoeg, dus we gaan ze afschaffen. Ja goed, maar wat doen we er dan mee? Het is de uitdaging voor de overheid en de maatschappij om daar met een tegendiscours te komen, een ander verhaal dat sterk genoeg is en dat heel veel mensen bereikt.' ■

Karen* (afgestudeerd in de wijsbegeerte):

Als student filosofie krijg je vanuit je omgeving constant de vraag wat je daar later mee wilt doen. De eerste paar jaar ben je nog hoopvol, je wimpelt die mensen af met zoiets van, 'ik zie wel, dat komt wel goed'. Dan kom je in je master en zie je ineens dat afstuderende naderen en denk je, oei, dit komt misschien niet goed. Ik ben zelf in het tweede semester van mijn masterjaar echt aan het panikeren geslagen.

Valerie* (begonnen in kine, nu tuin- en landschapsarchitectuur):

Elk jaar ben ik blijven twijfelen of het wel 'mijn ding' is en elk jaar heb ik verder gedaan. In het derde jaar hadden we eindelijk stage, maar wat een vreemd gevoel hield ik daar aan over! Ik voelde 'het' niet, dus ging ik er een jaartje tussenuit om dit uit te zoeken en om uit te zoeken wat ik graag deed. Een jaar lang heb ik zonder doel rondgezworven en ik voelde mij zo ellendig dat ik uiteindelijk radeloos naar een psychiater ben gestapt. Ik voel me nu, een jaar later, hartstikke goed. Ik ben opnieuw gaan studeren, deze keer aan de hogeschool. Ik word tuin- en landschapsarchitect, of toch iets in die aard.

Joris* (begonnen in geneeskunde, nu lerarenopleiding):

Mijn keuze voor geneeskunde was snel gemaakt, maar al tijdens het eerste jaar werd ik geconfronteerd met grote hoeveelheden leerstof en lastige examens. Daar was ik niet echt op voorbereid. Het tweede jaar viel mee, maar ook het derde jaar was loodzwaar. Doordat ik altijd tweede zit had, leek ik nooit rust te hebben, en ik sliep slecht door de stress. Tijdens het derde jaar begon het twijfelen. Zowel de werkdruk als competitie lagen hoog, en mijn motivatie verdween. Het was een moeilijke keuze om te stoppen, en ik ben lang bang geweest er spijt van te krijgen. Misschien gebeurt dat nog, maar ik voel me wel goed in de lerarenopleiding. Nadat ik mijn beste vriend vertelde dat ik zou stoppen met geneeskunde heb ik weer geslapen zoals vroeger.

Wanneer je jezelf niet gevonden hebt

ALLEEN

door Daphne de Roo & Shari Dedier
cartoon: Guillaume Deprez

Vele twintigers blijken rond of kort na het afstuderen door een heuse identiteitscrisis te gaan - een zogenaamde 'quarterlifecrisis'.

Wie reeds afgestudeerd is, of in zijn laatste jaar zit, zal de ondertoon van paniek misschien wel herkennen. Niet alleen raakt die verdomde thesis maar niet af, ook het nakende afstuderen blijft als het zwaard van Damocles boven hun hoofd hangen.

Naar analogie met de inmiddels ingeburgerde midlifecrisis is de quarterlifecrisis een moeilijke fase die verbonden is met een specifieke periode in een mensenleven; in dit geval het moment waarop men de geborgenheid van zijn jeugd verlaat en geconfronteerd wordt met de echte wereld. Dat blijkt behoorlijk wat onzekerheid met zich mee te brengen.

Professor Jan Derksen, hoofddocent psychodiagnostiek aan de Radboud Universiteit Nijmegen, ziet bij de generatie geboren tussen 1980 en 2000 een groot aantal gevallen van burn-out en overspannenheid: 'Soms zien we jongeren die er na een paar jaar helemaal uitvallen, die dan een aantal jaren gewoon thuis zitten en niet goed weten wat ze willen. Die hebben dan niet zozeer een diagnose in de zin van een depressie, maar ze stagneren. Ze hebben moeite om hun weg te vinden.'

Wanneer de identiteit wegvalt

Derksen legt de schuld voor een groot deel bij de opvoeding van de 'achterbankgene-

ratie': 'De opvoeders hebben deze jongeren in hun kindertijd vooral beschermd, via de achterbank van de school naar de zwemles en weer teruggebracht. Voor die kinderen willen ze alles doen en hebben daar vaak ook de materiële middelen voor. Dan hebben [die kinderen] te weinig training in het omgaan met tegenslag, met de scherpe kantjes. Hun emotionele intelligentie blijft achter bij hun cognitieve intelligentie.'

'Soms zien we jongeren die er na een paar jaar helemaal uitvallen'.

JOHAN DERKSEN, HOOFDDOCENT
PSYCHODIAGNOSTIEK RADBOUD
UNIVERSITEIT

De combinatie van enorme keuzemogelijkheden en onderontwikkelde emotionele intelligentie zorgt er volgens Derksen voor dat men sterk gaat twijfelen aan wat men doet: 'Wat eraan ontbreekt is dat ze zelf met hun eigen emotionele leven keuzes kunnen maken. Ze zijn niet meer zo gewend om in contact te blijven met wat ze voelen, met wat ze belangrijk vinden, waar ze van kunnen genieten.' Jongeren hebben meer mogelijkheden dan ooit tevoren maar twijfelen wat ze 'echt' willen met hun leven.

Psycholoog Sigrid Schoukens, verbonden aan het Studentengezondheidscentrum herkent dit bij veel laatstejaarsstudenten: 'Het is een moment van verwarring. De identiteit van 'student' valt weg, en dus wordt alles even in vraag gesteld. Ook zie je op dat moment vaak een grote piek van faalangst. Ook al verliep de weg ervoor zonder problemen, nu moet de studie goed afgerond worden. Zo treedt er die crisis op; alle grond onder je voeten valt even weg, wat natuurlijk heel eng is.'

Een uitweg uit de crisis?

Bart Dejonghe van de Dienst Studieadvies begeleidt regelmatig studenten die niet weten waar ze heen willen. 'Er zijn studenten die goede resultaten boeken, maar toch niet tevreden zijn met hun studiekeuze. Zij hebben dan ervaring opgedaan via stage of via andere contacten en zeggen dat het toch niet is wat ze ervan gehoopt hadden. Ik heb zelf vorig jaar denk ik zo'n 300 studenten gesproken over de vraag 'wat moet ik nu doen?' 'Moet ik verder gaan of het over een andere boeg gooien, ... en wat zou er dan beter bij me passen?' Dan gaan we op zoek naar je dromen en verwachtingen voor de toekomst, en werpen we een blik op je verleden. Je hebt veel keuzes gemaakt - ben je daar tevreden

mee, en wat heb je daar uit geleerd? Ook over wie je bent - waar haal je voldoening uit?' Nu en dan maken we ook gebruik van testen en vragenlijsten. Ze kunnen helpen om je talenten en capaciteiten in kaart te brengen en nieuwe opties op het spoor te komen.

'Ik heb zelf vorig jaar denk ik zo'n 300 studenten gesproken over de vraag 'wat moet ik nu doen?'

BART DEJONGHE, DIENST
STUDIEADVIES

Studenten kunnen ook bij het Student Career Center terecht voor ondersteuning. 'Enerzijds promoten we extracurriculaire activiteiten, vertelt coördinator Valérie Jochems. 'Anderzijds is er een intensief aanbod voor laatstejaarsstudenten. We proberen een deel van het probleem te ondervangen door studenten vroeg kennis te laten maken met de arbeidsmarkt. Wanneer er nog geen duidelijkheid is in het masterjaar, kunnen studenten bij ons terecht voor een individueel loopbaangesprek.' Ook organiseert het Student Career Center workshops aan de faculteiten. 'Hier pakken we de gebruikelijke misconcepties als 'met mijn diploma is er geen werk te vinden' aan en stellen we de studenten de

vraag waar ze zichzelf het jaar erop zien,' aldus Jochems. 'Studenten die al goed op weg zijn krijgen groen licht, studenten die nog even moeten reflecteren krijgen rood. Die laatste groep zien we vaak daarna voor een individueel gesprek.'

Niet iedereen is echter geholpen met een paar gesprekken bij de Dienst Studieadvies of het Student Career Center. 'Als we voelen dat er meer speelt, als de keuzeproblematiek bijvoorbeeld gelinkt is aan obsessieve of depressieve gedachten, verwijzen we de studenten door naar het Studentengezondheidscentrum', geven zowel Dejonghe als Jochems aan.

Ook kloppen studenten hier vaak al uit zichzelf aan, vertelt Schoukens. 'Ik ben blij dat ze ons weten te vinden voor ondersteuning.' Studenten die niet zo gemakkelijk uit hun verwarring geraken, kunnen hier terecht voor een langer therapietraject, maar de meesten zijn al geholpen met enkele gesprekken. 'We bespreken alle domeinen waar onzekerheid over is, van studiekeuze tot relatieproblemen. Eens er wat zekerheid is op één of twee domeinen, valt de rest vaak vanzelf op zijn plaats. Studenten moeten vooral weten dat wat zij doormaken heel normaal is, het is iets wat bij de fase hoort en bij heel veel mensen voorkomt.' 📺

In de Kardinaal Mercierzaal van het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte hangt een levensgrote lijdende Christus. Onder Zijn auspiciën sprak Maarten Boudry over de relatie tussen geweld en religie.

Sinds kort is Maarten Boudry als postdoc verbonden aan het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte. Voor de boekvoorstelling van 'Filosofie van geweld', waarin hij een hoofdstuk schreef, gaf de jonge Gentse wetenschapsfilosoof een voordracht. Zijn stelling was even helder als eenvoudig: religie is verantwoordelijk voor het gros van het geweld in de wereld en is intrinsiek verbonden met geweldadigheid. Terwijl in de aangrenzende kamer een receptie met goddeloze geneugten plaatsvindt, loopt de voordracht naadloos over in het interview. 'Als we alle negatieve aspecten uit de koran zouden halen, weet ik niet of er nog iets over blijft. Het zou een dun boekje zijn.'

Geweld behoort tot de essentie van religie?

'Ik wil niet in essentialisme terechtkomen. Liever spreek ik over het zwaartepunt en het zwaartepunt bij openbaringsgodsdiensten is het heilige boek. Je kan dat gaan interpreteren, maar je kan er niet alle kanten mee uit. Historisch gezien zijn die negatieve aspecten geen toeval. Voor zover religie of monotheïsme een kern heeft, draagt ze volgens mij onverdraagzaamheid in zich. In al die heilige boeken zie je voortdurend een god die zich kwaad maakt omdat er mensen zijn die niet geloven. Die moeten gestraft worden, bijvoorbeeld in de hel. Christenen hebben kinderen met de beste bedoelingen met hun hoofd tegen de rotsen gegooid, nadat ze hen gedoopt hebben. Ze doen die kinderen een gunst, want zo gaan ze naar de hemel.'

Die heilige boeken zitten vol tegenstrijdigheden. Kan je ze wel herleiden tot die negatieve aspecten?

'Dat is waar, die boeken spreken elkaar voortdurend tegen. Wanneer ik het heb over een zwaartepunt, dan bedoel ik ook het zwaartepunt in die boeken zelf, de grondstroom van die boeken, de zaken die steeds opnieuw worden herhaald.'

'Als je kijkt naar de islam, want dat is de religie die vandaag voor de meeste problemen zorgt, zie je dat de grondstroom van dat boek een aantal dingen omvat. 'Er is één God en die is almachtig', 'Mohammed is Zijn profeet en de laatste profeet' en de haat tegen ongelovigen. Nu kan je echt op je kop gaan staan, maar dat is een van de kernaspecten van dat boek. Daar staat tegenover in het begin van elke soera dat God barmhartig is, maar dat maakt het nog erger. Hij is al zo barmhartig en zelfs Hij haat ongelovigen. Wij denken misschien dat die zaken niet van belang zijn, een boek kan toch niemand kwaad doen? Maar voor gelovigen is dat geen mooi boek onder de boeken, wel het woord van God dat alle andere boeken overbodig maakt.'

NAVRAAG: MAARTEN BOUDRY

door Simon Bellens & Hans De Mey / foto: Bavo Nys

Khalid Benhaddou, die we een aantal weken geleden interviewden en als imam een heel verzoenende rol opneemt, zou zeggen: 'Die haat jegens ongelovigen is niet de grondstroom van de islam.'

'Kijk... (Wikt zijn woorden) *He fights the good fight* en heeft al mijn steun op voorwaarde dat hij die boodschap ook uitdraagt aan zijn toehoorders in de moskee. Ik hoop dat hij dat doet en hij lijkt me ook integer. Maar de waarheid heeft ook haar rechten en ik kan hem daarin niet volgen.' 'Bij Benhaddou heb ik soms de indruk dat hij een believer in belief is. 'We hebben allemaal iets nodig om in te geloven.' Soms is het zo dat ik van hem en anderen die daar zo nuchter mee omgaan ervan denk: 'Eigenlijk zijt ge niet meer gelovig'.

Dat is toch een paradoxale uitspraak. U, die zich verzet tegen religie, gaat een imam vertellen wat echt gelovig-zijn inhoudt.

'Ik bedoel niet dat ik hem afvallig verklaar. Ik vermoed eerder dat hij zelf nauwelijks nog iets gelooft, dat hij eerder agnost is, aangezien hij op zo'n ongedwongen en pragmatische manier omgaat met dat heilige boek. Het komt hem wel strategisch goed uit om zich binnen die gemeenschap te plaatsen, zo oefent hij een veel grotere invloed uit.'

'Bij Benhaddou denk ik soms: 'Eigenlijk zijt ge niet meer gelovig'

'Volgens mij vergissen die gematigde gelovigen zich in de bron van hun morele inzichten. Jij denkt dat je die aan een heilig boek hebt ontleend, maar eigenlijk heb je een selectie gemaakt van dat heilig boek op basis van iets dat je al bezat, verlichte morele intuïties van andere oorsprong. Die mensen, zoals ook Antoon Vandevelde en Rik Torfs, bezorgen ons natuurlijk geen problemen, maar ongewild vormen zij een soort schuttingskring rond mensen die wel gewelddadig en onverdraagzaam zijn. Psychologisch is dat verklaarbaar. Als je iets zo graag ziet, dan is het heel lastig om te erkennen dat jouw zachtaardige interpre-

tatie misschien net marginaal is. Maar die onverdraagzaamheid is de grondstroom geweest doorheen heel de geschiedenis van het christendom.'

Eigenlijk bent u heel optimistisch: als we religie wegnemen, zal er in de wereld een heleboel minder geweld zijn, maar is er geen primordiale fascinatie en drift tot geweld die voorafgaat aan religie of illusie?

'Dat is een interessante vraag. Er is wel een universele fascinatie voor geweld, al die mensen die naar horrorfilms of tortureporn kijken... Maar het is nog iets anders om echt de straat op te gaan en geweld toe te brengen. Je ziet ook dat mensen in oorlogssituaties initieel heel terughoudend zijn. Instrumenteel kan geweld heel handig zijn om obstakels uit de weg te ruimen of om te straffen... maar ik denk dat geweld om geweld geen aangeboren neiging is, dat er niet zoiets bestaat als een geweldsdrift.'

'Zinloos geweld fascineert ons heel erg omwille van de mythe van het pure kwaad, maar dat is iets wat in de realiteit bijna nooit voorkomt. Mijn voornaamste bezorgdheid is om te beklemtonen dat geweldplegers niet achterlijk of geestesziek zijn, maar net dat er binnen geloofssystemen altijd een logica zit die we moeten begrijpen. Het zou een grote vergissing zijn om er van uit te gaan dat er geen mensen meer echt in die illusies geloven.'

In uw ideale maatschappij, is religie verdwenen of aangepast?

'Dat is een goede vraag... (Denkt lang na.) Voor zover religie bepaalde behoeften vervult, in puur culturele vorm met rituelen en feesten... Ja, dat kan perfect een plaats krijgen. Laat ik het zo zeggen: in mijn ideale wereld hebben mensen geen bovennatuurlijke illusies, want bovennatuurlijke illusies zijn de bron van veel onheil. Voor zover mensen die esthetiek appreciëren, moet daar ruimte voor zijn. Ik citeer zelf ook al eens graag uit de bijbel en uiteraard vind ik kerstmis mooi, zelfs met een stalletje daarbij en ik zal het Weihnachtsatorium van Bach nog eens opleggen... Dat is deel van onze cultuur, maar ik hoor bijvoorbeeld wel liever een muezzin oproe-

pen tot gebed dan Gregoriaanse gezangen. Dat is een beetje kersen plukken.'

'Ik denk alleen dat religie daarin voor mij niet noodzakelijk is. Christopher Hitchens vraagt: 'Noem me één positieve zaak waar je religie voor nodig hebt en dat je zonder religie niet kan doen?' Alleen zijn er praktische redenen om het zo te organiseren. Rituelen zijn vooral leuk als iedereen meedoet en we leven nu eenmaal in een cultuur met een christelijke geschiedenis, het is gemakkelijker om daar gebruik van te maken.'

Is het belangrijk voor filosofen om deel te nemen aan het publieke debat?

'Ik doe dat graag, maar daarom raad ik het nog niet iedereen aan. Je zoekt als filosoof ook een niche, je gaat geen dingen zeggen die andere mensen al verkondigen. Op religie heb ik me toegelegd uit frustratie omdat er zoveel belief in belief bestaat. Mensen houden religie nog graag een hand boven het hoofd. Ik begrijp die politieke correctheid ook. In deze context is de islam vooral een religie van migranten en mensen met een andere huidskleur. Dat maakt het heel moeilijk om daar een rationele discussie over te voeren.'

'Ik hoor liever een muezzin oproepen tot gebed dan Gregoriaanse gezangen.'

'Maar we moeten ook niet overdrijven. Ik wil zeker niet doen alsof ik niet aan bod kom. Voor sommige programma's ben ik niet verzoenend genoeg, maar in De Afpraak kom ik wel vaak. Bart Schols vindt mij een sympathieke peer, Kathleen Cools misschien niet.'

Vooraf Gentse filosofen zijn vaak zichtbaar in het publieke debat. Moeten ze in Leuven beter hun best doen?

'Zouden ze daarvan wakker liggen? Misschien streven ze dat ook niet na... Ik vind het wel beter dat er betrokkenheid is, maar niet dat elke filosoof zich móet mengen. Dat zou een beetje aanmatigend zijn.'

Hoe bescheiden, mijnheer Boudry!

door Thomas Winters & Klaas Van den Broeck

Ontdek jezelf, begin bij jezelf

Controverse over onthulde Deliveroo principes

Minister Geens vond het optreden van de politie in Brussel niet sterk genoeg

Sportpladijs onthult laatste gast, befaamd bij de échte '90 kids

Na heisa werd alweer nieuwe veegpiet geïntroduceerd

Grrrr... Ik hoor echt teveel mensen #metoo als grap foutief gebruiken...

Ja, ik ook! #metoo

Ontdek jezelf, begin bij de wereld?

Eerst al zien dat ik deftig Leuven uit geraak met dat circulatieplan en die werken en al...

COLOFON

Veto
's-Meierstraat 5
3000 Leuven
016 22 44 38
veto@veto.be

Jaargang 44, nummer 5
28 november 2017

Hoofdredacteur Nora Sleiderink

Redactiesecretaris & V.U. Tom Dinneweth

Redactie Anneka Robeyns, Bavo Nys, Guillaume Deprez, Nelis Jespers, Michelle Van den Broeck, Vinsent Nollet

Schrijvers Daphne 'Opa Jaap' de Roo, Benno 'Piloot tot ik te horen kreeg dat ik te groot was voor een F16' Debals, Jan 'Gelukkig' Costers, Filip Van Doninck, Vinsent 'Archeoloog' Nollet, Anneka 'Professor in alles OF een vogel' Robeyns, Tom 'Dinneweth, Nelis 'Wim Helsen' Jespers, Jente 'Brandweerman' Van Lindt, Shari 'Verstrooide professor' Dedier, Vincent 'Kamervoorzitter' Cuypers, Els 'Colofon' Cole, Mikhail 'Journalist of schrijver' Efimenko, Simon 'Voetballer #zostaathetijnmijntwitterprofielduhetmoetwaarzijn' Bellens, Hans De Mey, Veranika Nazarchuk, Michelle 'Heks, best goed gelukt' Van den Broeck, Eva Van den Bosch, Victor Van Driessche, Ruben Algoet, Nora 'mama' Sleiderink

Eindredactie Nora 'specifiek niet mijn mama' Sleiderink, Nelis Jespers, Tom Dinneweth, Els Cole, Jan Costers, Vinsent Nollet, Anneka Robeyns, Benno Debals, Hanne 'Juf in het lager' Tollenaere, Daphne de Roo, Michelle Van den Broeck, Josje Kerkhoven

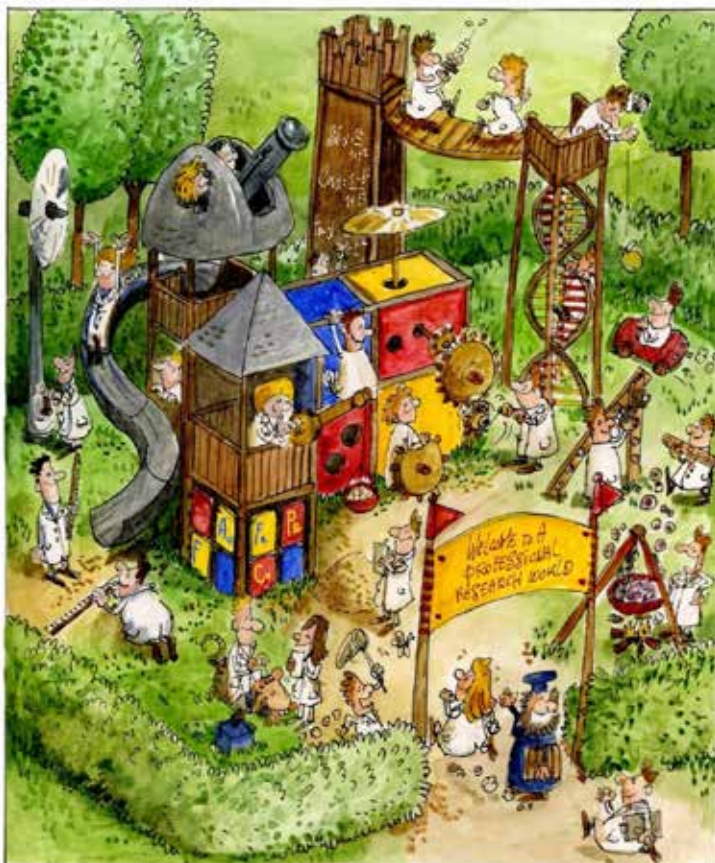
Beeld voorpagina Pjotr Hubin

Fotografen Bavo 'Johnny Bravo, de achternaam heb ik al bijna' Nys, Els Cole, Bart Heleven, Benno Debals

Tekenaars Guillaume 'Archeoloog' Deprez, Pjotr 'Nog steeds leider van de communistische wereld, vroeger postbode' Hubin, Ruben Algoet, Célia De-landmeter, Daphne de Roo, Anneka Robeyns

KU Leuven Thomas 'Klaas' Winters en Klaas 'Thomas' Van den Broeck

Veto is een uitgave van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie. De standpunten verdedigd in Veto stemmen niet noodzakelijk overeen met de standpunten van LOKO.
'Wat wilde jij vroeger altijd worden?'

Towards a PhD: info session

Do you have a passion for research? Would you like to know more about possibilities to do a PhD at KU Leuven? Then the PhD information session is the place to be!

All master students in Science, Engineering & Technology and Biomedical Sciences are welcome!

Wednesday 6 December, 7.00pm, Aud. Jean Monnet, Parkstraat 51

<https://med.kuleuven.be/nl/evenementen/yfay>

Register on: <https://med.kuleuven.be/nl/evenementen/yfay/reg-yfay/>

Organized by

Arenberg Doctoral School & Doctoral School Biomedical Sciences

NAAMSESTRAAT 22
3000 LEUVEN

**STUDY
WORK
MEET
RELAX
AND...**

ENJOY OUR CHRISTMAS SPECIALS

**JOLLY GINGERBREAD LATTE
& SPICED PUMPKIN BAR**

ALBATROS

F U I F Z A A L

ORGANISEER JE EIGEN EVENTS

*in de goedkoopste
fuifzaal van Leuven!*

Reserveer nu via 016/22.31.09 of
albatros@loko.be
Meer info: www.loko.be/albatros

TARIEVEN

€365 huur voor een fuif

€260 huur in het weekend of voor een vereniging aangesloten bij
LOKO

€180 huur voor een cantus

3e fuif of 3e cantus op 1 jaar = 4e gratis huur

